

บทที่ 3

แผนบังคับโทษจำคุกในต่างประเทศ

เนื่องจากระบบกฎหมายไทยเป็นระบบกฎหมายซีวิลลอว์ ในการศึกษากระบวนการยุติธรรมในชั้นบังคับโทษของผู้เขียนครั้งนี้ จึงขอหยิบยกคำราทางวิชาการที่เกี่ยวกับการศึกษาค้นคว้าในประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายเช่นเดียวกับประเทศไทย เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการปรับใช้และพัฒนากฎหมายของไทย ซึ่งประเทศที่มีกระบวนการยุติธรรมชั้นบังคับโทษที่ดีและเหมาะสมที่จะนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมชั้นบังคับโทษของไทย มีอยู่ 2 ประเทศ ได้แก่ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีและประเทศญี่ปุ่น ซึ่งผู้เขียนจะได้ทำการศึกษาในรายละเอียดต่อไป

3.1 การบังคับโทษทางอาญาในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ก่อนที่จะพูดถึงแผนบังคับโทษได้นั้นข้อเท็จจริงที่จะนำมาวิเคราะห์ในแผนบังคับโทษจะต้องมีความถูกต้องรอบด้านในประเทศเยอรมนีนั้น ในประเทศเยอรมันจะมีการรวบรวมข้อเท็จจริง เกี่ยวกับประวัติดังกล่าวจนข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับจำเลยในด้านที่เป็นผลดีและเป็นผลร้าย รวมตลอดถึงข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุบรรเทาโทษอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวจำเลยให้มากที่สุด เนื่องจากระบบกฎหมายซีวิลลอว์เป็นระบบการพิจารณาคดีแบบไม่ต่อสู้ หรือเป็นระบบไต่สวนหาความจริงการดำเนินคดีจึงมุ่งค้นหาความจริงเป็นสำคัญ เพื่อให้การกำหนดโทษจำเลยเป็นไปอย่างเหมาะสมซึ่งการจะกำหนดโทษให้เกิดความเหมาะสมได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ศาลจะต้องมีข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำเลยอย่างเพียงพอ โดยข้อเท็จจริงเหล่านั้นมักจะมีประกอบอยู่ในสำนวนสอบสวนที่พนักงานอัยการสั่งฟ้องคดี ดังนี้คือ

1. มูลเหตุในการกระทำความผิด เป้าหมายของผู้กระทำความผิด
2. ความรู้สึกนึกคิดซึ่งเห็นได้จากการกระทำความผิด และจิตใจที่มีอยู่ในการกระทำความผิด
3. ความร้ายแรงของการกระทำความผิด
4. ลักษณะของการกระทำความผิด และผลที่สะท้อนให้เห็นถึงความชั่วของการกระทำความผิด
5. ประวัติของผู้กระทำความผิด สถานภาพทางสังคม และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด

6. ความประพฤติกายหลังการกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามที่จะเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งความพยายามของผู้กระทำความผิดที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย

นอกจากนั้นแล้ว ข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับจำเลยยังอาจได้มาในระหว่างการพิจารณาคดี โดยศาลจะทำหน้าที่ค้นหาความจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้มีข้อมูลเกี่ยวกับตัวจำเลยอย่างเพียงพอ ในการนำมาประกอบการใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษให้เกิดความเหมาะสมถูกต้องกับจำเลยนั่นเอง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับจำเลยมีความสมบูรณ์ และถูกต้องเนื่องจากทุกฝ่ายในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่างช่วยกันค้นหาความจริง ไม่เว้นแม้แต่ศาลจึงทำให้การใช้ดุลพินิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการรวบรวมข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับตัวจำเลย ทั้งในทางที่เป็นประโยชน์และในทางที่เป็นโทษ รวมถึงข้อเท็จจริงอันเป็นเหตุบรรเทาโทษต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวจำเลยให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นประวัติส่วนตัวและภูมิหลัง นิสัย ความประพฤติการศึกษา บุคลิกลักษณะ สุขภาพร่างกายและภาวะแห่งจิตใจ ตลอดจนประวัติการกระทำความผิดของจำเลย ทั้งนี้เพื่อให้การใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษจำเลยเป็นไปอย่างถูกต้อง

เหตุผลที่ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ต้องทำหน้าที่ร่วมกันในการค้นหาความจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยให้มากที่สุด ก็เพราะประเทศเยอรมันไม่มีการ ทำรายงานก่อนพิพากษา (Presentence Reports) เสนอต่อศาล เพื่อช่วยในการใช้ดุลพินิจกำหนดโทษจำเลยเช่นประเทศที่ใช้ระบบคอมมอนลอว์ถือปฏิบัติกันอยู่นั่นเอง¹

ดังนั้น ในการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยจึงเริ่มต้นจากตำรวจโดยกฎหมายกำหนดให้ตำรวจเป็นผู้มีหน้าที่ช่วยเหลืออัยการ² ในการสอบสวนหาพยานหลักฐาน ทั้งในแง่ที่เป็นผลดีและผลร้าย รวมถึงพยานหลักฐานอันเป็นเหตุบรรเทาโทษต่างๆ เพื่อพิสูจน์ความผิดของจำเลย ซึ่งเป็นวิธีการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับฝรั่งเศสที่ตำรวจจะมีผู้บังคับบัญชา 2 ฝ่าย คือ ผู้บังคับบัญชาฝ่ายตำรวจ โดยตรงกับอัยการอีกฝ่ายหนึ่ง³ ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญารายตำรวจผู้ที่มีหน้าที่ช่วยเหลืออัยการจะต้องฟังคำสั่งของอัยการเป็นอันดับแรก⁴ ดังนั้นฐานะของตำรวจในทางคดีจึงเป็นเพียงองค์กรที่ทำหน้าที่สอบสวนของอัยการ ฉะนั้นจึงเห็นได้ว่าอัยการกับตำรวจในประเทศเยอรมัน

¹ Thomas Weigend. (1983). Sentencing in West Germany, 37, 36. อ้างถึงใน เกียรติภูมิ แสงศิริธร. (2533). กระบวนการกำหนดโทษจำเลยคดีอาญา: เปรียบเทียบของไทยกับต่างประเทศ. หน้า 66.

² The Rule of Law in the Federal Republic of German. (1958). A Statement by the German national section of the international commission of jurists. p. 18.

³ โกเมน ภัทรภิรมย์. (2512). “การสอบสวนคดีอาญาในประเทศฝรั่งเศส.” อัยการนิเทศ, เล่ม 31. หน้า 340.

⁴ คณิต ณ นคร ข (2526). “อัยการเยอรมันและการดำเนินคดีอาญาของอัยการเยอรมันก่อนฟ้อง.”

มีความร่วมมือและประสานงานกันอย่างใกล้ชิด โดยสามารถเชื่อถือและวางใจกันได้เต็มที่โดยอัยการจะเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนและฟ้องร้องทั้งหมด แต่ทั้งนี้ไม่ตัดความรับผิดชอบของตำรวจในกรณีที่ตำรวจมีอำนาจดำเนินคดีโดยลำพังตนเอง⁵ ซึ่งในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ความผิดนั้น อัยการและตำรวจจะทำหน้าที่ร่วมกันในการหาข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับจำเลยให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้⁶ไม่ว่าจะเป็นข้อเท็จจริงในเรื่องมูลเหตุในการกระทำความผิด

เป้าหมายของผู้กระทำความผิด ความรู้สึกลึกซึ้ง ซึ่งเห็นได้จากการกระทำและจิตใจที่มีอยู่ในการกระทำความผิด ความร้ายแรงของการกระทำความผิด ลักษณะของการกระทำความผิด และผลที่สะท้อนให้เห็นถึงความชั่วของการกระทำความผิด ประวัติของผู้กระทำความผิด สถานภาพทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด และความประพฤติกายหลังการกระทำความผิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามที่จะเยียวความเสียหาย รวมทั้งความพยายามของผู้กระทำความผิดที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย รวมตลอดถึงข้อเท็จจริงอื่นๆ เกี่ยวกับตัวจำเลยทั้งในทางที่เป็นคุณและโทษ ทั้งนี้เพื่อนำมาประกอบการใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดโทษจำเลยคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน (strafgesetzbuch หรือ ST GB)

นอกจากนี้การที่อัยการมีประวัติความเป็นมา โดยแยกตัวออกมาจากอำนาจตุลาการ อัยการจึงมีบทบาทในการรวบรวมข้อเท็จจริง ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับตัวจำเลยมาเสนอต่อศาล และเข้าสู่ความรับรู้ของศาล โดยจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดทั้งที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด⁷ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน (Straft prozess ordnung หรือ stop) ฉบับปี 1965 มาตรา 160 II และ III ได้บัญญัติในเรื่องดังกล่าวไว้ดังนี้ แก้ไขเพิ่มเติมปี 1987 มาตรา 46⁸

⁵ คณิต ณ นคร ค (2523, 3 ธันวาคม). “ ความสัมพันธ์ระหว่างอัยการกับตำรวจในเยอรมัน.” วารสารอัยการ, หน้า 49.

⁶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน มาตรา 162 กำหนดหน้าที่ของตำรวจไว้ ดังนี้

1. ตำรวจและนายตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนสอบสวนกระทำความผิดและอาจใช้มาตรการที่รีบด่วนใดๆ เพื่อป้องกันมิให้ข้อเท็จจริงสูญหาย

2. ให้ตำรวจและนายตำรวจนำส่งพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ต่ออัยการโดยไม่ชักช้า ถ้าปรากฏว่าจำต้องมีการสอบสวนโดยผู้พิพากษาโดยด่วน พยานหลักฐานเหล่านั้นจะส่งไปยังผู้พิพากษาสอบสวนโดยตรงก็ได้

⁷ The American Series of Foreign Penal Codes 10. (1965). *The German of Criminal Procedure 1965*. p. 93.

⁸ ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน (St GB) แก้ไขเพิ่มเติม ปี 1987 มาตรา 46” เรื่องการกำหนดโทษ

“มาตรา 160 II อัยการมีหน้าที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานไม่เพียงแต่ที่เป็นผลร้ายแก่ผู้ต้องหาเท่านั้น แต่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีและต้องพิจารณาถึงผลเสียหายที่อาจเกิดขึ้นด้วย

III อัยการต้องสอบสวนขยายคลุมไปถึงพฤติเหตุต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อการกำหนดโทษของศาล หรือการรอกการลงโทษ โดยวิธีการคุมประพฤติและการมีคำสั่งใดๆ เพื่อป้องกันและแก้ไขผู้กระทำความผิดด้วย”

ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าอัยการเห็นว่าการดำเนินคดีอาญาของศาลทำให้เกิดความเสียหายแก่จำเลย เช่น ลงโทษจำเลยหนักเกินไป อัยการก็อาจอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นไปยังศาลสูงในนามของผู้ถูกกล่าวหาได้⁹ ในบทบัญญัติมาตรา 296 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน กำหนดว่า “The prosecution can make use of them even in favor of the accused”¹⁰

จึงเห็นได้ว่าอัยการเป็นผู้ที่เฝ้าดูให้การเป็นไปตามกฎหมาย (watchman of law) ในรูปแบบของความเป็นกลางและให้ความเสมอภาคแก่คู่ความ จนกระทั่งอัยการในเยอรมันได้รับความภาคภูมิใจว่า “อัยการเยอรมันมีความเป็นภาวะวิสัยมากที่สุดในโลก” (Most objective authority

(1) ความชั่วของผู้กระทำความผิดจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดโทษ ทั้งนี้ จะต้องพิจารณาถึงผลซึ่งเกิดจากโทษที่กำหนดนี้ว่าจะกระทบถึงการดำเนินชีวิตในสังคมของผู้กระทำความผิดในอนาคต

(2) ในการกำหนดโทษนี้ ศาลจะชั่งน้ำหนักจากข้อเท็จจริง ทั้งที่เป็นส่วนดีและส่วนเสียของผู้กระทำความผิด กล่าวคือ ข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

มูลเหตุในการกระทำความผิด เป้าหมายของผู้กระทำความผิด

ความรู้สึกลึกซึ้งซึ่งเห็นได้จากการกระทำ และจิตใจที่มีอยู่ในการกระทำ

ความร้ายแรงของการกระทำผิดหน้าที่

ลักษณะของการกระทำความผิด และผลที่สะท้อนให้เห็นถึงความชั่วของการกระทำความผิด

ประวัติของผู้กระทำความผิด สถานภาพของบุคคลทางสังคม และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้กระทำความผิด

ความประพฤติภายหลังการกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามที่จะเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งความพยายามของผู้กระทำความผิดที่จะชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย

(3) พฤติการณ์ซึ่งเป็นลักษณะขององค์ประกอบความผิดไม่จำเป็นต้องนำมาพิจารณา

⁹ John H. Langbein. (1977). *Comparative Criminal Procedure: Germany*. p. 90. อ้างถึงใน อรุณี กระจำแสง. (2532). *อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา*. หน้า 42.

¹⁰ The German Code of Criminal Procedure (translated by Dr.Horst Neibler) in the American Series of Foreign Penal Codes 10 The German Code of Criminal Procedure. (1965).

in the world)¹¹ กล่าวคือ อัยการที่มีหน้าที่ค้นหาความจริงแท้ในเนื้อหาได้ อัยการจึงมีอำนาจและหน้าที่ที่จะต้องกระทำเพื่อประโยชน์แก่จำเลย โดยการเสนอพยานหลักฐานทั้งในส่วนที่เป็นคุณและเป็นโทษต่อจำเลยให้ศาลพิจารณาด้วย

ส่วนศาลเยอรมันเองก็มีบทบาทในการแสวงหาพยานหลักฐานในคดี รวมถึงข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับตัวจำเลยอย่างสูง โดยศาลจะมีบทบาทในการซักถามข้อเท็จจริงต่างๆ ในคดีในระหว่างพิจารณารวมทั้งข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและอาจใช้เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดโทษ ซึ่งผู้พิพากษาจะมีอำนาจในการสอบสวนหาข้อเท็จจริงมากกว่าอัยการและทนายความ กล่าวคือศาลสามารถที่จะสอบสวนพยานได้เอง เนื่องจากอำนาจการสอบสวนจะไปอยู่ที่ศาล ซึ่งต่างจากประเทศไทยที่ถือว่าศาลต้องวางตัวเป็นกลาง โดยปล่อยให้เป็นที่ของคู่ความและทนายความในการแสวงหาพยานหลักฐานมาเสนอต่อศาล ดังนั้นศาลเยอรมันจึงมีภาระมากเพราะต้องตรวจสอบพยานหลักฐานทุกประเภท¹² เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้กระทำผิดหรือจำเลย และสามารถอำนวยความยุติธรรมให้แก่สังคมได้อย่างแท้จริงนั่นเอง

อีกด้านอัยการเป็นผู้มีบทบาทในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนตั้งแต่เบื้องต้น เนื่องจากอัยการเป็นผู้ควบคุมการสอบสวนคดีอาญา¹³ ซึ่งในส่วนของการรวบรวมพยานหลักฐานอัยการจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานทั้งในส่วนที่เป็นคุณและโทษแก่จำเลย¹⁴ ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นที่ของฝ่ายจำเลยในการหาพยานหลักฐาน เพราะอัยการมีหน้าที่ค้นหาความจริงและความยุติธรรม ยิ่งไปกว่านั้นพฤติการณ์แวดล้อมต่าง ๆ ที่มีความต่อการที่จะกำหนดโทษก็ชอบที่จะได้รับการสอบสวนด้วย¹⁵ และในระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล อัยการจะต้องเสนอพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายจำเลยด้วย เพื่อให้จำเลยได้รับโทษที่เหมาะสมกับความผิด และอัยการมีหน้าที่จะต้องรักษาผลประโยชน์อันชอบธรรมของจำเลยด้วยในฐานะที่เขาเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มิใช่รักษาแต่เฉพาะผลประโยชน์ของสาธารณะหรือของผู้เสียหายเท่านั้น

เมื่ออัยการพบพยานหลักฐานที่จะสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของจำเลย หรือมีเหตุที่จำเลยควรได้รับการบรรเทาโทษ อัยการอาจอุทธรณ์เพื่อประโยชน์แก่จำเลยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมันมาตรา 296 ซึ่งบทบาทของอัยการในการดำเนินคดีอาญา

¹¹ Karl-Heinz Kunert. (1987). *The Prosecution System in the Federal Republic of Germany*, 32. p. 29.

¹² บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2528). *ระบบกฎหมายเยอรมัน*. หน้า 197.

¹³ John H. Langbein. (1977). *Comparative Criminal Procedure: Germany*. p.17. อ้างใน อรุณี กระจำแสง. เล่มเดิม. หน้า 52.

¹⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน มาตรา 160 วรรคสอง.

¹⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน มาตรา 160 วรรคสาม.

ในส่วนของจำเลยนี้ ที่ประชุมนักกฎหมายทั่วโลกเกี่ยวกับกฎหมายอาญาที่ 9 ที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อวันที่ 24-30 สิงหาคม พ.ศ. 2507 มีความเห็นว่า “อัยการควรให้ความสนใจต่อผู้กระทำผิด ในฐานะที่เป็นมนุษย์คนหนึ่งต่อศักดิ์ศรีของเขาในฐานะที่เป็นมนุษย์ และต่อสิทธิและต่อส่วนได้เสียของเขาด้วยเหตุนี้ วิธีปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดจึงต้องให้เหมาะสมแต่ละบุคคล และเพื่อวัตถุประสงค์ในอันที่จะปรับปรุงและให้กลับเข้าสู่สังคมได้”¹⁶

ดังนั้น อัยการจึงควรเสนอพยานหลักฐานทั้งที่เป็นผลดีและผลร้าย รวมถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวจำเลยต่อศาลให้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นประวัติส่วนตัวและภูมิหลัง ประวัติการกระทำผิด ตลอดจนนิสัยและพฤติกรรมแวดล้อมของจำเลย ทั้งนี้เพื่อให้การใช้ดุลพินิจกำหนดโทษจำเลยเป็นไปอย่างถูกต้อง

นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวจำเลยยังเป็นประโยชน์ต่อพนักงานอัยการในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราโทษที่จำเลยสมควรได้รับเสนอต่อศาล เพราะข้อเท็จจริงต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลต่อการกำหนดโทษเบื้องต้นของอัยการว่าสมควรจะให้จำเลยได้รับโทษสถานใดจึงจะเหมาะสม¹⁷ และความเห็นของอัยการที่เสนอต่อศาลนั้น จะกระทำในรูปของคำแถลงการณ์ปิดคดีภายหลังการสืบพยานเสร็จสิ้น โดยปกติความเห็นของอัยการดังกล่าวจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดโทษจำเลยอย่างมาก¹⁸ เพราะศาลมักจะลงโทษจำเลยจำเลยโดยคำนึงถึงอัตราโทษที่อัยการเสนอมา แต่ความเห็นของ อัยการก็ได้เป็นข้อผูกมัดที่ศาลจะต้องถือปฏิบัติตามแต่อย่างใด¹⁹ โดยศาลสามารถลงโทษจำเลยตามที่เห็นสมควรได้ และอัยการเองก็สามารถอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลในเรื่องอัยการโทษได้หากเห็นว่าศาลลงโทษจำเลยหนักเกินไป โดยอัยการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นไปยังศาลสูงในนามของผู้กล่าวหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเยอรมัน มาตรา 296 ซึ่งการอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของศาลนั้น มิใช่การอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำผิดจริงหรือไม่ หรือประวัติครอบครัวและภูมิหลังของจำเลยไม่ถูกต้องแต่อย่างใด เนื่องจากดุลพินิจในการกำหนดโทษเป็นสิ่งที่กฎหมายให้อำนาจศาลไว้ว่าจะลงโทษ

¹⁶ อุทิสแสน โกศิก. (2508). “บทบาทของอัยการในการดำเนินคดีอาญา.” *อัยการนิเทศ*, เล่ม 37, หน้า 43 – 45.

¹⁷ การขอต่อรองในคดี (plea bargaining) เช่นที่ปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกาจะไม่มีในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอาญาของสวีเดน เพราะไม่สอดคล้องกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของอัยการ ดู John H. Langbein. (1977). *Comparative Criminal Procedure: Germany*. pp. 73 – 74.

¹⁸ ในประเทศญี่ปุ่น การกำหนดโทษจำเลย นอกจากต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดแล้ว ศาลยังต้องคำนึงถึงข้อเสนอแนะในการลงโทษของอัยการด้วย ดู Harro Abe. (1963). *The Accused and Society: Therapeutic and Preventive aspects of Criminal Justice in Japan* p. 330.

¹⁹ Thomas Weigned. (1983) *Sentencing in West Germany*, 37, 53 อ้างถึงใน เกียรติภูมิ แสงศิริ. (2533). *กระบวนการกำหนดโทษจำเลยคดีอาญา: เปรียบเทียบของไทยกับต่างประเทศ*. หน้า 65.

เท่าไรในกรอบที่กฎหมาย เมื่อราชทัณฑ์ได้ข้อมูลที่รอบด้านจากทาง พนักงานสอบสวน อัยการ และศาล มาเป็นข้อมูลที่ใช้ในการกำหนดแผนบังคับโทษ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การบังคับโทษทางอาญา

การบังคับโทษทางอาญาอย่างกว้าง (Strafvollzug)²⁰ หมายถึงการบังคับโทษทางอาญาตามคำพิพากษาของศาลซึ่งรวมถึงโทษประหารชีวิตด้วย แต่ในความหมายอย่างแคบและเป็นความหมายที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไป การบังคับโทษทางอาญาหมายถึงเฉพาะการบังคับโทษจำคุกเท่านั้น การบังคับโทษจำคุกเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก (das Strafvollzugsrecht)²¹ และกระทำในเรือนจำที่เรียกเป็นภาษาเยอรมันว่าเป็นสถานที่ที่บังคับความยุติธรรม (Justizvollzugsanstalten)²² ที่มีคำย่อว่า JVA

3.1.1 การบังคับโทษของประเทศเยอรมัน

ก็คือการบังคับโทษทางอาญาด้วยการลงโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล

1. โครงสร้างของการบังคับโทษทางอาญาของเยอรมัน

การบังคับโทษจำคุกในเยอรมันในปัจจุบันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ (das Strafvollzugsrecht) และกฎเกณฑ์ทางปกครองของสหพันธ์รัฐ โดยกฎเกณฑ์ทางปกครองดังกล่าวไม่ได้เป็นกฎเกณฑ์ที่มีผลผูกมัด หากแต่เป็นเพียงแนวทางในการใช้ดุลพินิจหรือแนวทางในการตีความเท่านั้น ตั้งแต่ปี 2006 แต่ละมลรัฐจะมีพระราชบัญญัติราชทัณฑ์เป็นของตนเอง

2. เป้าหมายของการบังคับโทษจำคุกและหลักการบังคับโทษจำคุก

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมันได้บัญญัติ²³ ให้การกลับคืนเข้าสู่สังคมเป็นเป้าหมายของการบังคับโทษจำคุก นอกจากนี้ตามมาตรา 2 ประโยคที่ 2 ของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมันยังได้บัญญัติเป้าหมายประการต่อมาของการบังคับโทษจำคุกก็คือการทำให้ประชาชนที่ไม่อยากจะกระทำความผิดอาญา อย่างไรก็ตาม ตามความเห็นฝ่ายข้างมากเห็นว่าเป้าหมายทั้งสองประการของ

²⁰ Wikipedia, Strafvollzug. สืบค้นเมื่อ 27 กรกฎาคม 2556, จาก

<http://de.wikipedia.org/wiki/Strafvollzug>

²¹ สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์. (ม.ป.ป.). กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี หน้าที่ 6. หน้า 85.

²² แหล่งเดิม.

²³ stvollzg § 2 มาตรา 2 ในการบังคับโทษจำคุก ผู้ต้องขังต้องสามารถที่จะดำเนินชีวิตในอนาคตโดยปราศจากความรับผิดชอบทางอาญาอย่างมีความรับผิดชอบทางสังคม การบังคับโทษจำคุกต้องตอบสนองการคุ้มครองสาธารณะต่อการกระทำความผิดนั้นด้วย.

การบังคับโทษจำคุกไม่ได้อยู่ในระดับเดียวกันโดยเห็นว่าการทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถกลับคืนเข้าสู่สังคมได้เป็นเป้าหมายหลัก

ตามมาตรา 3 ของในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน²⁴ ได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักการบังคับโทษจำคุกไว้ดังนี้²⁵

ตามหลักของความใกล้เคียง (Angleichungsgrundsatz) สภาพแวดล้อมภายในเรือนจำควรจะต้องทำให้ใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมภายนอกเรือนจำให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น การทำงาน การพักผ่อนและการศึกษา เป็นต้น

ตามหลักของการควบคุม (Gegensteuerungsgrundsatz) จะต้องพยายามหลีกเลี่ยงผลร้ายที่จะเกิดจากการจำคุก เป็นต้นว่า การให้มีการเยี่ยมนักโทษหรือการทำให้การบังคับโทษมีการผ่อนคลายอย่างในกรณีของการให้พักร้อน เป็นต้น

ตามหลักของการกลับคืนเข้าสู่สังคมอีกครั้ง (Wiedereingliederungsgrundsatz) นักโทษควรที่จะมีการเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตภายหลังจากออกจากเรือนจำ เป็นต้นว่า การให้พักร้อนเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการออกจากเรือนจำ (มาตรา 15 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน)

3.1.2 แผนบังคับโทษในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมีกระบวนการบังคับโทษที่เป็นระบบและมีความชัดเจน โดยมีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างละเอียดใน พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ถึงกระบวนการบังคับโทษและมาตรการต่างๆ ในการให้สิทธิผู้ต้องขัง ตลอดจนกระบวนการคุ้มครองสิทธิผู้ต้องขังในแผนบังคับโทษที่บังคับใช้กับผู้ต้องขังตั้งแต่แรกจับตัวตัวผู้ต้องขัง จนถึงสิ้นสุดกระบวนการปล่อยตัวผู้ต้องขังออกจากสังคมและใช้ชีวิตในสังคมโดยปกติและสังคมได้รับความปลอดภัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

²⁴ stvollzg § 3 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน ค.ศ.1976 มาตรา 3(1) การดำเนินชีวิตของบุคคลในการบังคับโทษต้องเป็นไปตามปกติธรรมดาให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ (2) ผลร้ายอันเนื่องมาจากการสูญเสียเสรีภาพจะต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลนั้นขึ้น (3) การบังคับโทษจะต้องกระทำเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ต้องขังกลับมาใช้ชีวิตที่มีเสรีภาพต่อไปได้.

²⁵ สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์. เล่มเดิม. หน้า 85.

3.1.2.1 ผู้ต้องขังตามกฎหมายบังคับโทษทางอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (Strafvollzugsgesetz)²⁶

กฎหมายบังคับโทษทางอาญาได้กล่าวถึงสถานะของผู้ต้องขังไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ไว้เช่นเดียวกับที่บุคคลทั่วไปพึงมีในสิทธิที่ได้รับการคุ้มครองในสิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี²⁷ ซึ่งผู้ต้องขังมีสถานะเพียงแค่ออกจำกัดเพียงอิสรภาพเท่านั้น²⁸ โดยในการวางแผนบังคับโทษนั้นได้เริ่มตั้งแต่กระบวนการรับตัวผู้ต้องขัง²⁹

ลำดับแรก ในการรับตัวผู้ต้องขัง³⁰ มีเขียนไว้ในการรับตัวผู้ต้องขัง

- (1) ในการรับตัวผู้ต้องขังจะกระทำโดยมีผู้ต้องขังอื่นอยู่ร่วมด้วยมิได้
- (2) ผู้ต้องขังได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของเขา
- (3) หลังจากการรับตัว ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการตรวจร่างกายทันทีและนำตัวไปพบ

ผู้บัญชาการเรือนจำหรือหัวหน้าแดนแรกรับตัว

ในการรับตัวผู้ต้องขัง ในการรับตัวผู้ต้องขังจะกระทำโดยมีผู้ต้องขังอื่นอยู่ร่วมด้วยมิได้ โดยคำนึงถึงเกียรติภูมิหรือศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์จะล่วงละเมิดมิได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์

²⁶ stvollzg § 2 จุดมุ่งหมายของการบังคับโทษในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี มาตรา 2 ในการบังคับโทษจำคุก ผู้ต้องขังต้องสามารถที่จะดำเนินชีวิตในอนาคตโดยปราศจากความรับผิดชอบทางอาญาอย่างมีความรับผิดชอบทางสังคม การบังคับโทษจำคุกต้องตอบสนองการคุ้มครองสาธารณะต่อการกระทำที่ผิดนั้นด้วย.

²⁷ รัฐธรรมนูญแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมาตรา 1 เกียรติภูมิของมนุษย์จะล่วงละเมิดมิได้ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดของรัฐที่จะต้องเคารพและปกป้องเกียรติของมนุษย์

มาตรา 2 คนชาวเยอรมันยอมรับว่า สิทธิมนุษยชนที่จะละเมิดไม่ได้และจะโอนไม่ได้ นั้น เป็นพื้นฐานของทุกประชาชนของสันติภาพและของมนุษยธรรมในโลก เพ่งอ้างในเชิงอรรถที่ 68.

²⁸ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (สถานะของผู้ต้องขัง)

(1) ผู้ต้องขังต้องให้ความร่วมมือในการออกแบบในการดูแลผู้ต้องขังด้วย และปฏิบัติตามกฎต่างๆ ภายในเรือนจำ ความตั้งใจของผู้ต้องขังในเรื่องนี้จะได้รับการกระตุ้นและการสนับสนุนจากตัวผู้ต้องขัง

(2) ผู้ต้องขังจะต้องถูกบังคับตามกฎหมายเกี่ยวกับการจำกัดอิสรภาพถ้ากฎหมายไม่ได้ระบุเป็นพิเศษ ผู้ต้องขังที่จะต้องถูกควบคุมเฉพาะการจำกัดอิสรภาพเท่านั้น ซึ่งจำเป็นต่อการรักษาความปลอดภัย หรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งรบกวนร้ายแรง ตามบรรทัดฐานภายในเรือนจำ

²⁹ stvollzg § 5 ในการรับตัวผู้ต้องขัง

(1) ในการรับตัวผู้ต้องขังจะกระทำโดยมีผู้ต้องขังอื่นอยู่ร่วมด้วยมิได้

(2) ผู้ต้องขังได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของเขา

(3) หลังจากการรับตัว ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการตรวจร่างกายทันทีและนำตัวไปพบผู้บัญชาการเรือนจำหรือหัวหน้าแดนแรกรับตัว

³⁰ stvollzg § 5 เล่มเดิม.

สาธารณรัฐเยอรมนี สอดคล้องกับหลักสากลปฎิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ด้วยเหตุที่การยอมรับศักดิ์ศรีประจำตัวและสิทธิซึ่งเสมอกันและไม่อาจโอนแก่กันได้ ของสมาชิกทั้งปวงแห่งครอบครัวมนุษย์เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพในพิภพ

ซึ่งบทบัญญัตินี้ควบคุมกระบวนการแรกรับโทษของผู้ต้องขัง และเป็นหลักที่สอดคล้องกับสิทธิส่วนบุคคลของผู้ต้องขังควรได้รับการเก็บรักษาไว้ในระหว่างการดำเนินการรับโทษ จะเห็นได้ชัดว่า สำหรับกระบวนการรับโทษตามกฎหมายนั้น สิทธิส่วนบุคคลของผู้ต้องขังควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ เนื่องจากสถานการณ์ในระยะแรกของการคุมขังนั้น เป็นสภาวะที่ยากลำบาก ยากลำบาก ซึ่งหมายความว่าในกระบวนการแรกรับโทษของผู้ต้องขังนั้น มักจะไม่นำเสนอหรือแนะนำผู้ต้องขังคนอื่นๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมรับรู้กระบวนการ เพราะจะทำให้ผู้ต้องขังไม่กล้าเล่าความจริง อาจด้วยความอายผู้ต้องขังอื่น หรือพูดข่มผู้ต้องขังอื่นเพื่อให้ตนเองปลอดภัยเมื่อใช้ชีวิตในเรือนจำ แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีข้อแตกต่างกันซึ่งเป็นข้อยกเว้นในเรื่องปัญหาความเข้าใจทางด้านภาษา ซึ่งสามารถขอความช่วยเหลือจากผู้ต้องขังที่ได้รับการคัดเลือกอย่างพิถีพิถันได้ เพื่อให้ช่วยในการดำเนินการ

ผู้ต้องขังได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของเขา เพื่อให้ผู้ต้องทราบว่าเขาต้องปฏิบัติตัวอย่างไร มีสิทธิหน้าที่อย่างไรในการใช้ชีวิตเรือนจำ ว่าด้วยเรื่องการที่ผู้ต้องขังจะได้รับแจ้งกฎของการอยู่ร่วมกันภายในเรือนจำเพื่อให้ผู้ต้องขังปรับตัวและทำใจได้และใช้ชีวิตในเรือนจำอย่างเป็นปกติ

หลังจากการรับตัว ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการตรวจร่างกายทันทีและนำตัวไปพบผู้บัญชาการเรือนจำหรือหัวหน้าแดนแรกรับตัว³¹ ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการตรวจสุขภาพโดยแพทย์ในทันทีหลังจากที่เข้าเรือนจำและ ระบุว่าผู้คุมเรือนจำหรือเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่ง จะต้องให้คำแนะนำและต้องบอกกฎที่แน่นอนแก่ผู้ต้องขัง โดยการปฐมนิเทศทันทีที่ผู้ต้องขังเข้าไปในเรือนจำ

ลำดับที่สอง การตรวจร่างกายเพื่อทำการบำบัดรักษาและการวางแผนการบังคับโทษ

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน มาตรา 6 การสำรวจเพื่อบำบัด³²

³¹ stvollzg § 5 ในการรับตัวผู้ต้องขัง

(1) ในการรับตัวผู้ต้องขังจะกระทำโดยมีผู้ต้องขังอื่นอยู่ร่วมด้วยมิได้

(2) ผู้ต้องขังได้รับการแจ้งให้ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของเขา

(3) หลังจากการรับตัว ผู้ต้องขังจะต้องได้รับการตรวจร่างกายทันทีและนำตัวไปพบผู้บัญชาการเรือนจำหรือหัวหน้าแดนแรกรับตัว.

³² stvollzg § 6 การสำรวจเพื่อบำบัด

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาสุขภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะทำได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

เมื่อเริ่มต้นการบังคับโทษจำคุก นักโทษจะถูกนำไปตรวจร่างกายเพื่อทำการบำบัดรักษา ซึ่งครอบคลุมถึงความสัมพันธ์ของนักโทษที่มีต่อการกระทำผิดของตน รวมตลอดถึงการตระหนักถึงความน่าคำหนิของการกระทำผิดของตนและการพยายามที่จะอธิบายให้เห็นถึงสภาพชีวิตก่อนที่จะกระทำผิดรวมทั้งความเป็นไปได้และขอบเขตของการกลับคืนเข้าสู่สังคมอีกครั้งระหว่างที่ได้รับโทษจำคุก³³

การสำรวจเพื่อการบำบัด และการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขังนี้ หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังเข้าสู่เรือนจำแล้ว จะต้องเริ่มด้วยการค้นหาสุขภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง³⁴ เพื่อดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังในการบังคับโทษต้องเป็นไปตามปกติธรรมดาให้มากที่สุดเท่าที่

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาสุขภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะทำได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

(3) ในการวางแผนบำบัดจะต้องมีการปรึกษากับผู้ต้องขัง.

³³ สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์. เล่มเดิม. หน้า 86.

³⁴ stvollzg § 3

(1) การดำเนินชีวิตของบุคคลในการบังคับโทษต้องเป็นไปตามปกติธรรมดาให้ได้มากที่สุดเท่าที่สามารถทำได้

(2) ผลร้ายอันเนื่องมาจากการสูญเสียเสรีภาพจะต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลนั้นขึ้น

(3) การบังคับโทษจักต้องกระทำเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ต้องขังกลับมาใช้ชีวิตที่มีเสรีภาพต่อไปได้.

สามารถทำได้ การค้นหาดังกล่าวอาจจะทำได้โดยคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษ ในกรณีที่ไม่เปิดช่องให้กระทำได้อ³⁵ ใช้ในกรณีที่มิอัตราโทษจำคุกไม่สูงมาก

ในกรณีของผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศและในกรณีความผิดเกี่ยวกับการใช้กำลัง การตรวจสอบจะเป็นไปโดยละเอียดเป็นพิเศษโดยข้อมูลทุกๆ แหล่งจะถูกนำมาประกอบการพิจารณาไม่ว่าจะเป็นคำพิพากษาของศาล ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้น

ข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้กระทำความผิดจะถูกนำมาใช้ในการวางแผนการบังคับโทษให้สอดคล้องกับผู้กระทำความผิดเป็นรายๆ ไป เช่น การทำงาน การศึกษา การสนับสนุนการเข้าสังคม เป็นต้น การวางแผน การบังคับโทษจะมีการพัฒนาไปเรื่อยๆ เพื่อให้สอดคล้องกับผู้กระทำความผิดเป็นรายๆบุคคลไป ภารกิจของการบังคับโทษเป็นภาระทั้งของเรือนจำที่จะต้องเสนอวิธีการในการบำบัดรักษาและเป็นภาระของนักโทษด้วยเช่นกันที่จะต้องให้ความร่วมมือเพื่อที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการบังคับโทษ³⁶

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมันบัญญัติว่านักโทษที่ถูกจำคุกเนื่องจากกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศจะต้องย้ายเข้าไปอยู่สถานบำบัดทางสังคม³⁷ เพื่อเข้ารับการบำบัดรักษาหากว่าการบำบัดรักษาดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ สิ่งที่จะเป็นตัวชี้ว่านักโทษควรที่จะได้รับการบำบัดรักษาก็คือความพร้อมของนักโทษเองที่ต้องการจะเข้ารับการบำบัดรักษา และมีความตั้งใจที่จะแก้ไขตนเองในกรณีที่นักโทษไม่พร้อมก็จะมี การบังคับโทษเช่นเดียวกับการกรณีของการบังคับโทษจำคุกในกรณีปกติทั่วไป อย่างไรก็ตาม ก็จะต้องพยายามที่จะทำให้นักโทษมีความตั้งใจที่จะแก้ไข

³⁵ stvollzg § การสำรวจเพื่อบำบัด.

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะทำได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีที่ไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

(3) การวางแผนการบำบัดจะต้องปรึกษารื้อกับผู้ต้องขัง.

³⁶ stvollzg § 2 ในการบังคับโทษจำคุก ผู้ต้องขังต้องสามารถที่จะดำเนินชีวิตในอนาคตโดยปราศจากความรับผิดชอบทางอาญาอย่างมีความรับผิดชอบทางสังคม การบังคับโทษจำคุกต้องตอบสนองการคุ้มครองสาธารณะต่อการกระทำผิดนั้นด้วย.

³⁷ stvollzg § 9.

ตนเองและตัดสินใจที่จะเข้ารับการบำบัดรักษา (มาตรา 17(4) พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน)³⁸ หรือหากเป็นผลดีกับตัวผู้ต้องขังๆ นั้นต้องได้รับการย้ายกลับมาที่เดิมเมื่อจุดมุ่งหมายของการบำบัดไม่อาจบรรลุผลได้อันเนื่องมาจากเหตุผลที่อยู่ในตัวผู้ต้องขังนั่นเอง³⁹

และกรณีมีผู้ต้องขังอื่นอาจถูกย้ายไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคมด้วยความยินยอมของเขาได้เมื่อเครื่องมือบำบัดพิเศษและการช่วยเหลือในทางสังคมของเรือนจำจะเป็นผลดีต่อการกลับเข้าสู่สังคมของเขา ในกรณีดังกล่าวการย้ายจะกระทำได้อีกต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากหัวหน้าสถานบำบัดทางสังคม⁴⁰

การสำรวจเพื่อการบำบัด และการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขัง หลังจากที่มีการรับตัวผู้ต้องขังเข้าสู่เรือนจำแล้ว จะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง⁴¹ เพื่อดำเนินชีวิตของผู้ต้องขังในการบังคับโทษต้องเป็นไปตามปกติธรรมดาให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ การค้นหาดังกล่าวอาจจะทำได้โดยคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษ ในกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำได้อีก⁴² ใช้ในกรณีที่มิอัตราโทษจำคุกไม่สูงมากเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด โดยเน้นทฤษฎี Individualization of punishment⁴³ โดยเขียนออกมาให้

³⁸ stvollzg § 7 แผนบังคับโทษ

(4) สำหรับผู้ต้องขังที่ต้องถูกพิพากษาให้จำคุกมากกว่า 2 ปีในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาจะต้องวินิจฉัยความเห็นเกี่ยวกับการย้ายเข้าไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคมหลังครบกำหนด 6 เดือนด้วย.

³⁹ stvollzg § 9 (1).

⁴⁰ stvollzg § 9 (2).

⁴¹ stvollzg § 3 (1) การดำเนินชีวิตของบุคคลในการบังคับโทษต้องเป็นไปตามปกติธรรมดาให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ (2) ผลร้ายอันเนื่องมาจากการสูญเสียเสรีภาพจะต้องหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดผลนั้นขึ้น (3) การบังคับโทษจะต้องกระทำเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ต้องขังกลับมาใช้ชีวิตที่มีเสรีภาพต่อไปได้.

⁴² stvollzg § 6 การสำรวจเพื่อบำบัด

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะทำได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

(3) การวางแผนการบำบัดจะต้องปรึกษาร่วมกับผู้ต้องขัง.

⁴³ ปกป้อง ศรีสนิท, เล่มเดิม, หน้า 34.

ชัดเจนเป็นรูปธรรมในรูปแผนบังคับโทษจำคุกรายบุคคล Vollzugsplan⁴⁴ เน้นการสำรวจผู้ต้องขังเพื่อบำบัด⁴⁵

กล่าวคือ บทบัญญัตินี้ได้กำหนดกระบวนการบำบัดและการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขัง คือ หลังจากผ่านกระบวนการแรกรับโดยการปฐมนิเทศ กระบวนการบำบัดผู้ต้องขังก็จะเริ่มต้นขึ้น เพื่อที่จะศึกษาบุคลิกภาพและเงื่อนไขการใช้ชีวิตของผู้ต้องขัง ซึ่งอาจจะได้รับการยกเว้นในกรณีที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องระยะเวลาที่ต้องถูกจองจำการบำบัดจะดำเนินการในสถานการณืที่เป็นความรู้ต่อการวางแผนบำบัดเต็มรูปแบบของผู้ต้องขังในขณะรับโทษ และยังดำเนินการในสถานการณืที่มีผลต่อการบริหารจัดการและบูรณการ ซึ่งจำเป็นหลังจากที่ผู้ต้องขังถูกปล่อยตัว โดยเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อตรวจสอบว่า จะเป็นการเปลี่ยนการจัดการด้านการบำบัดทางสังคม หรือจะเป็นการเปลี่ยนตามมาตรการการบำบัดนั้น

และหลักการนี้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน⁴⁴ มาตรา 60 วรรค 1 และ 2

(1) มาตรฐานในการกำหนด โทษนั้นคือความรับผิดชอบผู้กระทำความผิด

(2) ในการกำหนดโทษนั้นให้ศาลพิจารณาถึงสภาวะต่างๆ นอกเหนือไปจากองค์ประกอบแห่งความผิดตามลายลักษณ์อักษรซึ่งอาจจะมีส่วนบรรเทาโทษหรือเพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะคำนึงถึง มูลเหตุจูงใจ และจุดมุ่งหมายของผู้กระทำความผิด สภาวะทางจิตในที่แสดงออกมาทางการกระทำและการแสดงออกซึ่งความตั้งใจกระทำ อันเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ผู้กระทำความผิดได้กระทำการอันเป็นการละเมิดต่อหน้าที่ของตนมากน้อยเพียงไร พฤติกรรมของผู้กระทำความผิดและผลกระทบกระเทือนอันเกิดจากการกระทำความผิด ประวัติของผู้กระทำความผิด บุคลิกภาพ และสภาวะทางเศรษฐกิจ, การประพฤติปฏิบัติของผู้กระทำความผิดหลังจากการกระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามแก้ไขสิ่งที่ตนได้กระทำความ

⁴⁴ ธาณี วรภัทร์ ก เล่มเดิม, หน้า 94-104.

⁴⁵ ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กระบวนการบำบัด และการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขัง.

(1) หลังจากผ่านกระบวนการแรกรับโดยการปฐมนิเทศ กระบวนการบำบัดผู้ต้องขังก็จะเริ่มต้นขึ้น เพื่อที่จะศึกษาบุคลิกภาพและเงื่อนไขการใช้ชีวิตของผู้ต้องขัง ซึ่งอาจจะได้รับการยกเว้นในกรณีที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องระยะเวลาที่ต้องถูกจองจำ

(2) การบำบัดจะดำเนินการในสถานการณืที่เป็นความรู้ต่อการวางแผนบำบัดเต็มรูปแบบของผู้ต้องขังในขณะรับโทษ และยังดำเนินการในสถานการณืที่มีผลต่อการบริหารจัดการและบูรณการ ซึ่งจำเป็นหลังจากที่ผู้ต้องขังถูกปล่อยตัว โดยเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อตรวจสอบว่า จะเป็นการเปลี่ยนการจัดการด้านการบำบัดทางสังคมตาม มาตรา 11 วรรคที่ 1 หรือ 2 หรือจะเป็นการเปลี่ยนตามมาตรการการบำบัดนั้น.

ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ค.ศ. 1976 ที่เริ่มต้นด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง โดยทฤษฎีการลงโทษเพียงแค่จัดความชั่วที่อยู่ในจิตใจของผู้นั้น แต่ก็ไม่ควรทำลายความเป็นตัวตนของเขาตามวัตถุประสงค์การลงโทษเพื่อวางแนวทางให้ศาลรู้ว่าตนจะต้องคำนึงถึงอะไรบ้างในการที่จะกำหนดโทษขั้นต่ำแตกต่างกันในความผิดฐานเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะในทฤษฎีกฎหมายอาญาปัจจุบันโทษทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดจะต้องเหมาะสมแก่ตัวผู้กระทำความผิดมากกว่าที่จะให้โทษนั้นเหมาะสมกับความผิดที่ได้กระทำ⁴⁶ โดยกระบวนการบำบัดจะดำเนินการ ที่อยู่ในสถานการณ์ที่เกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นต่อการวางแผนการบำบัดของผู้ต้องขังในขณะที่รับโทษ และจำเป็นต่อการบริหารจัดการและบูรณาการ ผู้ต้องขังภายหลังจากที่ผู้ต้องขังถูกปล่อยตัว ซึ่งการกระทำและผลกระทบควรจะได้รับ การตรวจสอบได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะสามารถพิจารณาถึงผลประโยชน์ของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อในระหว่างที่ผู้ต้องขังรับโทษ จากกระบวนการบำบัดอาจจะได้รับการยกเว้นเมื่อกระบวนการนี้ไม่ปรากฏว่ามีความจำเป็นเมื่อคำนึงถึงระยะเวลารับโทษ โดยกระบวนการบำบัดผู้ต้องขังนั้นจะเป็นไปตามระเบียบของบทบัญญัติของการบังคับโทษ⁴⁷ ซึ่งได้ระบุเกี่ยวกับระยะเวลาของการรับโทษในเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยที่แผนการดำเนินโทษทางอาญาไม่ได้ถูกจัดทำขึ้นตามแผนบังคับโทษจำคุกซึ่งอยู่ขอบเขตของกระบวนการบำบัดนั้น จะได้รับการตรวจสอบว่าการเปลี่ยนแปลงได้ต้องมีการแสดงการจัดการด้านการบำบัดทางสังคม หรือจะเป็นการเปลี่ยนแปลงตามมาตรการการบำบัดอื่นๆ ในอีกด้านหนึ่งคือมีการบ่งชี้ขั้นตอนการตรวจสอบอย่างละเอียดเป็นพิเศษโดยเฉพาะอย่างยิ่งแต่ละการตรวจสอบนั้นควรจะมีการมีความครบถ้วนสมบูรณ์

ลำดับที่สาม แผนบังคับโทษ⁴⁸ ในแผนบังคับโทษจะต้องกำหนดจากผลที่ได้จากการสำรวจเพื่อบำบัด และอย่างน้อยต้องมีมาตรการบำบัด เช่นการให้เข้าไปอยู่ในการบังคับโทษเปิด

⁴⁶ อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. (2552). *ทฤษฎีอาญา*. หน้า 93-94.

⁴⁷ stvollzg § 6 การสำรวจเพื่อบำบัด

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะเว้นได้เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

(3) ในการวางแผนบำบัดจะต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ต้องขัง.

⁴⁸ stvollzg § 7 มาตรา 7 แผนบังคับโทษ

หรือปิด การย้ายไปอยู่ในสถานที่บำบัดทางสังคม การเข้ารับการบำบัดเป็นกลุ่ม มอบงานให้ทำตลอดจนมาตรการของการฝึกอาชีพ การเข้าร่วมในกิจกรรมของการศึกษาต่อเนื่อง มาตรการช่วยเหลือ และมาตรการบำบัดพิเศษ การผ่อนปรนการบังคับโทษ และมาตรการที่จำเป็นในการเตรียมการปล่อยตัว โดยแผนต้องจัดทำให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้ต้องขัง และผลการสำรวจบุคลิกภาพส่วนบุคคล โดยแผนบังคับโทษจะต้องกำหนดระยะเวลาที่คาดหมายเอาไว้ด้วย โดยสถานะของผู้ต้องขัง สิทธิหน้าที่ของผู้ต้องขังนั้น ผู้ต้องขังต้องให้ความร่วมมือในการออกแบบในการดูแลผู้ต้องขังด้วย และปฏิบัติตามกฎต่างๆภายในเรือนจำด้วยความตั้งใจของผู้ต้องขังในเรื่องการออกแบบแผนบังคับโทษจะได้รับการกระตุ้นและการสนับสนุนจากตัวผู้ต้องขังซึ่งบทดังกล่าวมันเป็นสิ่งที่ไม่ใช่สิทธิในการมีส่วนร่วม แต่เป็นเหมือนข้อบังคับที่ควรต้องกระทำว่า ผู้ต้องขังจะต้องให้ความร่วมมือในการนำเสนอความคิดเห็นในการดูแลผู้ต้องขังด้วยและต้องให้ความร่วมมือในการเพิ่มข้อบังคับในการดูแลด้วย ถือเป็นสิ่งที่ไม่ใช่สิทธิในการมีส่วนร่วม

โดยแผนบังคับโทษมีในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีที่ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 7⁴⁹ แผนบังคับโทษ

(1) การบังคับโทษต้องกำหนดจากการสำรวจเพื่อบำบัด (มาตรา6)

(2) แผนบังคับโทษอย่างน้อยต้องระบุเกี่ยวกับมาตรการบำบัดดังต่อไปนี้

1. การให้เข้าไปอยู่ในการบังคับโทษเปิดหรือปิด
2. การย้ายไปอยู่ในสถานที่บำบัดทางสังคม
3. การเข้ารับการบำบัดเป็นกลุ่มหรือให้อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
4. มอบงานให้ทำตลอดจนมาตรการของการฝึกอาชีพหรือศึกษาต่อเนื่อง
5. การเข้าร่วมในกิจกรรมของการศึกษาต่อเนื่อง
6. มาตรการช่วยเหลือ และมาตรการบำบัดพิเศษ
7. การผ่อนปรนการบังคับโทษ และ
8. มาตรการที่จำเป็นในการเตรียมการปล่อยตัว.

(3) โดยแผนต้องจัดทำให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้ต้องขัง และผลการสำรวจบุคลิกภาพส่วนบุคคล โดยแผนบังคับโทษจะต้องกำหนดระยะเวลาที่คาดหมายเอาไว้ด้วย

(4) สำหรับผู้ต้องขังที่ต้องถูกพิพากษาให้จำคุกมากกว่า 2 ปีในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาจะต้องวินิจฉัยความเห็นเกี่ยวกับการย้ายเข้าไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคมหลังครบกำหนด 6 เดือนด้วย.

⁴⁹ stvollzg § 7

- (1) การบังคับโทษต้องกำหนดจากการสำรวจเพื่อบำบัด (มาตรา 6)⁵⁰
- (2) แผนบังคับโทษอย่างน้อยต้องระบุเกี่ยวกับมาตรการบำบัดดังต่อไปนี้
 1. การให้เข้าไปอยู่ในการบังคับโทษเปิดหรือปิด
 2. การย้ายไปอยู่ในสถานที่บำบัดทางสังคม
 3. การเข้ารับการบำบัดเป็นกลุ่มหรือให้อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
 4. มอบงานให้ทำตลอดจนมาตรการของการฝึกอาชีพหรือศึกษาต่อเนื่อง
 5. การเข้าร่วมในกิจกรรมของการศึกษาต่อเนื่อง
 6. มาตรการช่วยเหลือ และมาตรการบำบัดพิเศษ
 7. การผ่อนปรนการบังคับโทษ และ
 8. มาตรการที่จำเป็นในการเตรียมการปล่อยตัว
- (3) โดยแผนต้องจัดทำให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้ต้องขัง และผลการสำรวจบุคลิกภาพส่วนบุคคล โดยแผนบังคับโทษจะต้องกำหนดระยะเวลาที่คาดหมายเอาไว้ด้วย
- (4) สำหรับผู้ต้องขังที่ต้องถูกพิพากษาให้จำคุกมากกว่า 2 ปีในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาจะต้องวินิจฉัยความเห็นเกี่ยวกับการย้ายเข้าไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคมหลังครบกำหนด 6 เดือนด้วย

โดยแผนการบังคับใช้โทษทางอาญา เกิดขึ้นเนื่องจากกระบวนการบำบัดภายใต้กระบวนการบำบัด และการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขังตามมาตรา 6 แผนการบังคับใช้กฎหมายจึงถูกกำหนดขึ้น แผนดังกล่าวได้อธิบายหน้าที่โดยเฉพาะ เกี่ยวกับมาตรการการลงโทษ การศึกษา การบำบัดทางสังคม รวมถึงมาตรการการบำบัดโดย รายละเอียดจะมีการควบคุมโดยใช้ระเบียบบริหารโดยรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมแผนปฏิบัติการก็จะมีมีการปรับกระบวนการในแต่ละปีเกี่ยวกับการพัฒนาของนักโทษและผลอื่นๆ ของการวิจัยด้านบุคลิกภาพส่วนเรื่องการย้ายไปยัง

⁵⁰ stvollzg § 6 การสำรวจเพื่อบำบัด

- (1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะเว้นได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้
- (2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม.
- (3) ในการวางแผนบำบัดจะต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ต้องขัง

เรือนจำตามมาตรา 11 วรรคที่ 1 หรือ 2⁵¹ คือ การผ่อนปรนการบังคับโทษ ภายหลังจากการตรวจสอบโดยละเอียดแล้ว การบังคับโทษจะมีการผ่อนคลายนานกว่านักโทษสามารถที่จะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเห็นว่านักโทษจะไม่หลบหนี เป็นต้น

สิ่งที่จะกล่าวต่อไปนี้นับรวมอยู่ในการผ่อนคลายนการบังคับโทษ กล่าวคือการให้นักโทษออกจากคุกโดยมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ตามไปด้วย หรือมีที่พักเป็นของตนเองอยู่นอกเรือนจำโดยปราศจากการติดตามของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ (มาตรา 11, 13, 15 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน)

โดยปกติแล้วการให้นักโทษออกจากเรือนจำโดยมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ตามไปด้วยถือเป็นก้าวแรกของการผ่อนคลายนการบังคับโทษ ในกรณีของนักโทษที่ถูกศาลพิพากษาให้จำคุกเป็นระยะเวลานานอย่างในกรณีของการจำคุกตลอดชีวิต การผ่อนคลายนการบังคับโทษในกรณีของการให้นักโทษออกจากเรือนจำโดยมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ตามไปด้วย จะกระทำก็ต่อเมื่อนักโทษได้รับโทษจำคุกเป็นระยะเวลาหลายปีมาแล้วเพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับนักโทษ นอกจากนี้ในหนึ่งปีนักโทษมีสิทธิได้รับการพักร้อนเป็นเวลา 21 วัน โดยระยะเวลาพักร้อนดังกล่าวส่วนใหญ่นักโทษที่อยู่ในเรือนจำแบบเปิดจะใช้ไปจนหมดตามระยะเวลาที่กำหนดในเรือนจำแบบปิด จะมีการกำหนดคร่าวๆ ในการวางแผนการบังคับโทษว่าจะให้มีการพักร้อนกี่วันก่อนที่นักโทษที่อยู่ในเรือนจำแบบปิดจะถูกย้ายไปอยู่ในเรือนจำแบบเปิด

นั่น จะมีการตัดสินใจอีกครั้ง เมื่อจบกระบวนการไปแล้วหกเดือนและการวางแผนการบำบัดจะต้องได้รับการหารือกับผู้ต้องขัง

⁵¹ stvollzg § 11 มาตรา 11 การผ่อนปรนการบังคับโทษ

(1) การผ่อนปรนการบังคับโทษอาจมีการกำหนดเป็นต้นว่าให้ผู้ต้องขัง

1. ออกไปนอกเรือนจำเป็นประจำเพื่อทำงานภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์หรือโดยปราศจากการควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่บังคับโทษ (การออกไปอย่างเสรี)

2. ออกไปนอกเรือนจำสำหรับเวลากลางวันที่กำหนดไว้อยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของเจ้าหน้าที่บังคับโทษ(การนำตัวออกไปจากเรือนจำ) หรือโดยปราศจากการดูแลของเจ้าหน้าที่บังคับโทษ

(2) การผ่อนปรนเหล่านี้ให้กำหนดไว้ด้วยความยินยอมของผู้ต้องขังเมื่อเป็นที่เชื่อได้ว่าผู้ต้องขังจะไม่หลบหนีหรือจะใช้การผ่อนปรนการบังคับโทษนั้นไปกระทำความผิดอาญา.

3.1.3 การสร้างแผนบังคับโทษ (Erstellung des Vollzugsplans)⁵²

ข้อมูลที่น่ามาสร้างแผนบังคับโทษควรมาจาก “การสำรวจเพื่อการบำบัด (Behandlungsuntersuchung)”⁵³ การสำรวจนี้เป็นการค้นหาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้ต้องขังแต่ละราย ควรทำหลังจากการรับตัวผู้ต้องขังแล้วผู้อำนวยการทัณฑสถานเป็นผู้วางแผนบังคับโทษของผู้ต้องขังแต่ละรายจากผลการสำรวจเพื่อการบำบัดแผนบังคับโทษนี้เป็นแผนการเฉพาะบุคคลที่ระบุเรื่องภาระหน้าที่ของผู้ต้องขังและเรื่องการปรับตัวต่างๆ ซึ่งต้องระบุอย่างชัดเจนถึงสิ่งที่จะขึ้นกับผู้ต้องขังระหว่างการคุมขัง ขั้นตอนต่างๆ ในการบำบัดนั้นจะได้รับการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ ด้วย เช่นการบำบัดจิตที่ไม่ปกติ (Vollzugsplan กับ Vollstreckungsplan)⁵⁴ เป็นแผนการบังคับโทษเช่นกัน แต่เนื้อความนั้นคนละเรื่องกัน Vollstreckungsplan จะระบุเรื่องอำนาจต่างๆ ของทัณฑสถานแต่ละที่ ดังนั้นต้องระวังอย่านำมาปะปนกัน

แผนบังคับโทษจะต้องระบุว่าผู้ต้องคำพิพากษาคคนใดจะถูกส่งตัวไปไว้ในเรือนจำแผนกใด การส่งตัวไปบังคับโทษที่อื่นให้กระทำได้เมื่อกรณีมีเหตุผลในการบำบัดหรือการคืนสู่สังคม⁵⁵ อันถือว่าเป็นข้อยกเว้นที่ต้องปฏิบัติตามผู้ต้องขังตามแผนบังคับโทษ แต่ก็ได้แสดงให้เห็นว่าแผนบังคับโทษมีความยืดหยุ่นกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ต้องขังเพื่อจุมุ่งหมายของการบังคับโทษและความพร้อมของผู้ต้องขัง โดยแผนบังคับโทษที่ใช้กับผู้ต้องขังจะถูกส่งไป ทัณฑสถานหรือสถานฝึกอบรมของกรมราชทัณฑ์ ไปยังผู้บังคับใช้กฎหมายอื่นที่สามารถตัดสินใจด้วยเหตุผลบำบัดและการฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

⁵² 2.Teil Rechtliche Gestaltung des Strafvollzugs, 139.

⁵³ stvollz § 6 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี.ศ. 1976 มาตรา 6

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจจะเว้นได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

(3) ในการวางแผนบำบัดจะต้องมีการปรึกษากับผู้ต้องขัง.

⁵⁴ Kaiser/Sch Öch, Strafvollzug, 5. Auflage, 139-143

⁵⁵ StVollZG § 152

แผนบังคับโทษต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้ต้องขังและผลสำรวจบุคลิกภาพของผู้ต้องขังแต่ละราย เพื่อกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม ตัวอย่างกรณีผู้กระทำความผิดทางเพศที่ได้รับโทษมาแล้ว 2 ปีขึ้นไป จะถูกพิจารณาให้ย้ายไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม⁵⁶

บทบัญญัตินี้ควบคุมแผนปฏิบัติการและเป็นการแทนที่ของแผนบังคับโทษ⁵⁷ ที่ต้องกำหนดจากผลสำรวจเพื่อการบำบัด แม้ว่าเรื่องแผนบังคับโทษจะไม่มีมาตรฐานเบื้องต้นของมาตรการการบำบัดก็ตาม แต่นี่ก็คือมุมมองของอำนาจศาลตามกฎหมาย ซึ่งรัฐธรรมนูญได้วางแผนการดำเนินงานให้มีความสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินการตามเป้าหมาย ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งไม่อาจทำให้เป็นที่น่าเชื่อถือได้ หากไม่บรรลุตามเป้าหมาย⁵⁸

การได้กำหนดให้มีการทบทวนแผนปฏิบัติการอย่างน้อยที่สุดปีละครั้ง เนื่องจากแผนปฏิบัติดังกล่าวเกี่ยวกับการพัฒนาตัวผู้ต้องขังและผลการวิจัยด้านบุคลิกภาพนั้น อาจจะเป็นไปได้ว่าจะเริ่มต้นปฏิบัติไม่พร้อมกันเสมอไป นี่อาจจะมีผลสำหรับโทษจำคุกซึ่งมีระยะเวลายาวนาน ก็ใช้แผนบังคับโทษอย่างเข้มข้นแต่สำหรับโทษระยะสั้นนั้น อาจจะไม่แนะนำให้แผนบังคับโทษไม่เข้มข้นได้ในระยะสั้นเช่นกัน (ซึ่งขึ้นอยู่กับเหตุผลของบางท้องที่ ที่คิดว่าเรื่องนี้ไม่ควรได้รับการยกเว้น)

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ค.ศ. 1976 การย้ายสถานที่บำบัดทางสังคมในอีก 6 เดือน เพื่อให้ประชาชนเกิดความปลอดภัยสูงสุดจากผู้ต้องขังโทษร้ายแรง และเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามกำหนดเวลาระหว่างการลงโทษ (เช่นการเพิ่มแรงจูงใจในการบำบัดของผู้ต้องขัง) เพื่อสอดคล้องกับหลักการสำรวจเพื่อบำบัด และการมีส่วนร่วม

⁵⁶ stvollzg § 6 การสำรวจเพื่อบำบัด

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวจะแล้วเสร็จได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัดผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูกพิพากษาลงโทษในความผิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียดเป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม.

⁵⁷ stvollzg § 6 การสำรวจเพื่อบำบัด.

⁵⁸ การกึ่งของการบังคับโทษ มาตรา 2 ในการบังคับโทษจำคุกผู้ต้องขังสามารถที่จะดำเนินชีวิตอนาคตโดยปราศจากความผิดอาญาอย่างมีความรับผิดชอบในทางสังคม ที่เป็นจุดมุ่งหมายของการบังคับโทษ การบังคับโทษจำคุกจึงต้องตอบสนองการคุ้มครองสาธารณะต่อการกระทำผิดนั้นด้วย.

ของผู้ต้องขัง⁵⁹ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ค.ศ. 1976 ในส่วนเรื่อง การวางแผนการบำบัดจะต้องหารือกับผู้ต้องขัง ตามกระบวนการบำบัด และการมีส่วนร่วมของผู้ต้องขัง

(1) หลังจากผ่านกระบวนการแรกเริ่มโดยการปฐมนิเทศ กระบวนการบำบัดผู้ต้องขัง ก็จะเริ่มต้นขึ้น เพื่อที่จะศึกษาบุคลิกภาพและเงื่อนไขการใช้ชีวิตของผู้ต้องขัง ซึ่งอาจจะได้รับการ ยกเว้นในกรณีที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเรื่องระยะเวลาที่ต้องถูกจองจำ

(2) การบำบัดจะดำเนินการในสถานการณ์ที่เป็นความรู้ต่อการวางแผนบำบัดเต็มรูปแบบของผู้ต้องขังในขณะรับโทษ และยังดำเนินการในสถานการณ์ที่มีผลต่อการบริหารจัดการและ บูรณการ ซึ่งจำเป็นหลังจากที่ผู้ต้องขังถูกปล่อยตัว โดยเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อตรวจสอบว่า จะเป็นการ เปลี่ยนการจัดการด้านการบำบัดทางสังคมตามมาตรา 11 วรรคที่ 1 หรือ 2 หรือจะเป็นการเปลี่ยน ตามมาตรการการบำบัดนั้น

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่า ผู้ต้องขังมีสิทธิตามกฎหมายที่จะมีส่วนร่วมใน การสร้างแผนบังคับโทษ สิทธิที่ว่าคือการแสดงความเห็นต่อทุกประเด็นในมาตรการการบำบัดต่อ การวางแผนเรื่องระยะเวลา โดยเฉพาะการปรับแผนให้เข้ากับพัฒนาการของผู้ต้องขังในอนาคตด้วย การที่ผู้ต้องขังมีสิทธินี้จะทำให้ได้มาตรการบำบัดที่ก่อให้เกิดพัฒนาการอย่างเหมาะสม ตามหลักการเรื่อง หลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับตัวนักโทษแต่ละคน (Individualization of Punishment)

⁵⁹ stvollzg § 6 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ค.ศ. 1976 มาตรา 6

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของ ชีวิตผู้ต้องขังการค้นหาดังกล่าวอาจจะเว้นได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้ กระทำเช่นนั้นได้

(2) การตรวจสอบจะต้องครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหลายซึ่งการได้รู้ถึงข้อนี้จำเป็นสำหรับการบำบัด ผู้ต้องขังอย่างมีแผนบังคับโทษและการกลับเข้าสู่สังคมหลังการพ้นโทษของผู้ต้องขัง สำหรับผู้ต้องขังที่ถูก พิพากษาลงโทษในความคิดตามมาตรา 174 ถึง 180 หรือ 182 แห่งประมวลกฎหมายอาญาต้องพิสูจน์อย่างละเอียด เป็นพิเศษว่าจะเป็นการสมควรหรือไม่ที่จะส่งตัวเขาไปอยู่ในสถานบำบัดทางสังคม

(3) ในการวางแผนบำบัดจะต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ต้องขัง.

3.1.4 มาตรการในการบังคับที่จำเป็นในแผนบังคับโทษ

1. การบังคับโทษในสถานที่เปิดหรือทัณฑสถานเปิดหรือเรือนจำเปิด หรือในสถานที่ปิดหรือเรือนจำปิดหรือทัณฑสถานปิด

โดยหลักต้องให้ผู้ต้องขังคนนั้นยินยอมโดยการวางแผนบังคับโทษต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ต้องขัง⁶⁰ สิ่งนี้สอดคล้องกับการปฏิบัติซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนว่ารูปแบบของเรือนจำ

การบังคับโทษจำคุกแบบเปิดหรือปิดนั้นเมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว ผู้ต้องขังคำพิพากษาให้ลงโทษก็จะถูกนำไปไว้ในเรือนจำที่อาจจะเป็นแบบเปิดหรือแบบปิดก็ได้ การใช้ชีวิตในเรือนจำที่เป็นแบบเปิดจะมีลักษณะที่คล้ายกับการใช้ชีวิตประจำวันทั่วไป มากกว่าเรือนจำแบบปิด นอกจากนี้ เรือนจำแบบเปิดจะไม่มีมาตรการที่จะป้องกันการหลบหนีของนักโทษหรือถ้ามีก็เป็นแต่เพียงมาตรการที่ลดลง ในระหว่างการรับโทษจำคุก การสลับสับเปลี่ยนระหว่างเรือนจำเปิดและเรือนจำปิดเป็นสิ่งที่กระทำได้

ตามมาตรา 10⁶¹ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เยอรมัน บัญญัติว่านักโทษจะถูกคุมขังอยู่ในการบังคับโทษแบบเปิดเมื่อไม่เป็นที่เกรงว่านักโทษจะหลบหนีหรือจะใช้สิทธิโดยมิชอบในโอกาสที่ตนถูกคุมขังในเรือนจำแบบเปิด หลักที่จะใช้ในการวินิจฉัยว่านักโทษจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่แตกต่างกันไปตามแต่ละมลรัฐ

ในกรณีอื่นผู้ต้องขังต้องอยู่ในการบังคับโทษที่ปิด ผู้ต้องขังคนหนึ่งคนใดอาจอยู่ในการบังคับโทษที่ปิดได้ด้วยเช่นกัน หรืออาจถูกโยกย้ายไปอยู่ในการบังคับโทษแบบปิดได้เมื่อมีการกระทำความผิดจำเป็นต่อการบำบัดเขา

ในกรณีที่ผู้ต้องขังคำพิพากษาให้ลงโทษคุมขังอยู่ระหว่างการสืบสวนสอบสวนจนมีการอ่านคำพิพากษาให้จำคุกหรือเป็นกรณีของผู้กระทำความผิดซ้ำ ส่วนใหญ่แล้วนักโทษดังกล่าวจะถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำแบบปิด หากว่าในระหว่างการคุมขังได้มีการประเมินว่านักโทษไม่น่าที่จะหลบหนีและไม่เป็นอันตรายต่อสังคม รวมทั้งให้ความร่วมมือเพื่อที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการบังคับโทษ อาจมีการย้ายนักโทษคนดังกล่าวไปไว้ในเรือนจำแบบเปิด ในทางกลับกัน นักโทษอาจถูกย้ายมาขังในเรือนจำแบบปิดได้หากว่าไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของเรือนจำ

⁶⁰ stvollzg § 6 มาตรา 6 (3) ในการวางแผนบังคับต้องมีการปรึกษาหารือกับผู้ต้องขังด้วย.

⁶¹ StVollzG. § 10.

3.1.3.2 การเตรียมการปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำ

เพื่อเป็นการเตรียมปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำ อาจมีการเสริมด้วยวิธีการต่างๆ เป็นต้นว่าการให้นักโทษออกจากเรือนจำโดยมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ติดตามไปด้วย การให้นักโทษพักผ่อน ตลอดจนการช่วยเหลือนักโทษในการหาที่พักอาศัย เป็นต้น การเตรียมการปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำควรจะเริ่มต้นอย่างช้าที่สุด 3 เดือนก่อนที่จะครบกำหนดโทษจำคุก

3.1.3.3 การปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำ

สำหรับนักโทษแล้วการยุติการบังคับโทษเริ่มต้นด้วยการปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำที่จะต้องกระทำให้ช้าที่สุดเท่าที่จะทำได้ในวันที่ทำการปล่อยตัว เมื่อได้รับการปล่อยตัวนักโทษจะได้รับทรัพย์สินของตนเองและเงินช่วยเหลือเบื้องต้นที่ทางเรือนจำหักเก็บไว้จากเงินค่าจ้างในระหว่างที่นักโทษอยู่ในเรือนจำและได้ทำงานระหว่างนั้นโดยเงินดังกล่าวถือเป็นการช่วยเหลือเบื้องต้นในการหาที่พักอาศัยและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่จำเป็นในกรณีที่นักโทษมีลูกก็จะได้รับเงินช่วยเหลือดังกล่าวเพิ่มขึ้น ส่วนนักโทษที่ระหว่างอยู่ในเรือนจำไม่ได้ทำงานหรือทำงานเพียงเล็กน้อยก็จะไม่ได้รับเงินช่วยเหลือดังกล่าวเมื่อได้รับการปล่อยตัว

นอกจากการปล่อยตัวนักโทษเมื่อนักโทษได้รับโทษจำคุกจนครบกำหนดเวลาตาม มาตรา 57, 57 a, 57b ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมัน ตามกฎหมายเยอรมันยังมีการปล่อยตัวนักโทษจำคุกก่อนครบกำหนดเวลาจำคุก ซึ่งอาจจะเป็นกรณีเมื่อจำคุกไปครบกึ่งหนึ่งหรือสองในสามหรือเมื่อเป็นการนำตัวนักโทษเข้ารับการบำบัดรักษาตามมาตรา 35 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเยอรมัน รวมทั้งกรณีของการขอภัยโทษ โทษจำคุกที่เหลือที่นักโทษไม่ได้รับจะถูกนำไปรอลงโทษจำคุกที่เรียกชื่อว่า “การปล่อยโดยมีเงื่อนไข”⁶²

เมื่อนักโทษได้รับโทษจำคุกมาถึงหนึ่งหรือสองในสามส่วนแล้ว นักโทษสามารถที่จะยื่นคำร้องขอให้รอลงโทษโทษจำคุกที่เหลือตามมาตรา 57 ประมวลกฎหมายอาญาเยอรมันต่อองค์คณะบังคับโทษทางอาญา (die Strafvollstreckungskammer)⁶³ ซึ่งเป็นผู้พิพากษาได้ นักโทษจำนวนมากหวังว่าตนเองจะได้รับปล่อยตัวก่อนครบกำหนดจำคุก ในการทำคำวินิจฉัยศาลจะพิจารณาความเห็นของพนักงานอัยการประกอบกับข้อมูลอื่นๆ ที่มีอยู่รวมทั้งจะมีการสอบถามนักโทษด้วย หลังจากนั้นศาลก็จะมีการทำคำสั่ง ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ปล่อยตัวนักโทษก่อนครบกำหนดก็จะมีการดำเนินการไปตามนั้น หากว่าพนักงานอัยการไม่ได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวของศาล ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องของนักโทษก็จะมีการกำหนดว่านักโทษจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขอย่างไรเพื่อที่นักโทษจะสามารถยื่นคำร้องได้ใหม่ในเวลาที่กำหนด

⁶² ธาณี วรภัทร์ ข (2552). กฎหมายบังคับโทษจำคุกในประเทศไทย: การบังคับโทษจำคุก.

⁶³ แหล่งเดิม.

ตามมาตรา 35 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเยอรมัน หากนักโทษได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวอันเป็นผลมาจากการที่นักโทษเป็นผู้ติดยาเสพติด นักโทษสามารถที่จะขอให้ปล่อยตนเองโดยแสดงความจำนงที่เข้ารับการรักษา ในกรณีเช่นนี้ การบังคับโทษจำคุกหรือการบังคับโทษจำคุกที่เหลือก็จะได้รับการระงับไว้ กรณีจะเข้าเหตุตามมาตรา 35 พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษเยอรมันก็ต่อเมื่อเป็นกรณีของโทษจำคุก (รวมถึงโทษจำคุกที่เหลือ) ไม่เกินสองปีและนักโทษได้แสดงให้เห็นว่ามีสถานที่ที่จะรักษาและยินดีจ่ายค่าใช้จ่ายในการรักษาประกอบกับพนักงานอัยการจะต้องเห็นชอบด้วย

ในกรณีที่นักโทษไม่ประสบผลสำเร็จในการขอให้มีการปล่อยตัวก่อนครบกำหนด หรือมีเหตุการณ์พิเศษเกินขึ้น ซึ่งจากเหตุดังกล่าวนักโทษต้องการที่จะให้มีการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดเวลาก็สามารถที่จะยื่นคำร้องขอให้ปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโดยมีเงื่อนไขในรูปของการอภัยโทษได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้ว การดำเนินการในลักษณะดังกล่าวเป็นเรื่องที่ยุ่งยากและไม่ค่อยที่จะได้รับการอภัยโทษตามที่ร้องขอ

3.2 การบังคับโทษทางอาญาในประเทศญี่ปุ่น

ตารางที่ 3.1 การบังคับโทษทางอาญาในประเทศญี่ปุ่น

Territory	Male	Female	Total	General Population(000)	Imprisonment Per10000 Population
ญี่ปุ่น	63,730	3,525	67,255	127,450,000	52.8

จากสถิติ⁶⁴ ในการบังคับโทษในประเทศญี่ปุ่นที่จำนวนประชากรต่อผู้กระทำความผิดดังกล่าวบ่งชี้ได้ว่า⁶⁵

ประการแรก ถึง ความที่มีประสิทธิภาพและความที่มีประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศญี่ปุ่น ทำให้ปริมาณอาชญากรรมมีจำนวนน้อย

ประการที่สอง โทษจำคุกนั้นมีผลเสียกับบุคคลมาก จึงเป็นนโยบายของรัฐที่พยายามที่จะให้กระบวนการยุติธรรมทางอาญา พยายามที่จะใช้มาตรการเลี้ยงโทษจำคุกมาปรับใช้ เช่น ในชั้นตำรวจใช้การเปรียบเทียบปรับ ชั้นอัยการใช้วิธีการชะลอการฟ้อง ในชั้นศาลใช้วิธีบังคับโทษปรับ

⁶⁴ Unafei. Op.cit. p.34 อ้างถึงใน ธาณี วรภัทร์ ก เล่มเดิม. หน้า 164.

⁶⁵ ธาณี วรภัทร์ ข เล่มเดิม.

เพิ่มขึ้น การรอลงโทษ ในส่วนของงานราชทัณฑ์ ใช้มาตรการพักการลงโทษ การคุมประพฤติ เป็นต้น จึงส่งผลโดยตรงในการจำกัดจำนวนผู้กระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำให้ได้ผู้กระทำความผิดที่สมควรรับโทษจำคุกจริงๆ เท่านั้น เข้าสู่เรือนจำ

ประการที่สาม คนในสังคมตระหนักเห็นความสำคัญร่วมกัน โดยการให้การร่วมมือ และการช่วยกันดูแลผู้กระทำความผิดทั้งในและนอกเรือนจำ จึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างที่ทำให้แทนที่ผู้กระทำความผิดจะไหลเข้าสู่เรือนจำมาก เปลี่ยนมาเป็นลดปริมาณให้สามารถควบคุมได้ อันเป็นวิธีการที่สังคมให้ความช่วยเหลือ และช่วยกันรักษาไว้ซึ่งความสงบสุขและความปลอดภัย

ปรัชญาของญี่ปุ่นในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง⁶⁶ การบังคับโทษจำคุกจะทำโดยหน่วยงานทางอาญาของรัฐเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักโทษเด็ดขาดที่มีความประสงค์จะแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคม เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมส่วนใหญ่อันเป็นการชดเชย และตอบแทนผลจากการกระทำผิด นอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการการปรับปรุงฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมปกติได้ มีจิตสำนึกที่จะไม่ไปกระทำความผิดซ้ำอีกโดยความร่วมมือกันของภาครัฐและภาคสังคมอย่างจริงจัง

3.2.1 ปรัชญาการปฏิบัตินักโทษ⁶⁷

การบังคับโทษจำคุกจะทำโดยหน่วยงานทางอาญาของรัฐเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักโทษเด็ดขาดที่มีความประสงค์จะแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคม เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของสังคมส่วนใหญ่อันเป็นการชดเชยและตอบแทนผลจากการกระทำผิด นอกจากนั้นยังมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการการปรับปรุงฟื้นฟูแก้ไขพฤติกรรมของผู้ต้องขัง ให้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้ มีจิตสำนึกที่จะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก โดยความร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กฎหมายฉบับนี้กำหนดหลักพื้นฐานของการบริหารจัดการทัณฑสถานและการปฏิบัติต่อนักโทษ ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้เพื่อการกระทำและปฏิบัติอย่างพอควรต่อนักโทษโดยเคารพต่อหลักสิทธิมนุษยธรรมและสถานการณ์ เช่นเดียวกับการจัดการบริหารของสถานกักกันของทัณฑสถาน⁶⁸

และในเรื่องการปฏิบัติต่อนักโทษ กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดดังนี้ การปฏิบัติต่อนักโทษที่มีคำพิพากษาจะต้องกระทำเพื่อสร้างแรงจูงใจในการกลับตัวและฟื้นฟูบำบัดและพัฒนาการปรับตัวต่อชีวิตในสังคมโดยการทำให้รู้สำนึก ทั้งนี้ตามสภาพนิสัยและสถานการณ์ของนักโทษ⁶⁹

⁶⁶ UNAFEI. Op.cit. p.34.

⁶⁷ Retrieved July 27, 2013, from <http://www.unafei.or.jp/english/pages/CriminalJusticeJapan.htm>

⁶⁸ ธานี วรภัทร์ ข เล่มเดิม.

โดยใช้สถานคุมขัง มีอำนาจหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังมิให้หลบหนี

เรือนจำ มีอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติเพื่อแก้ไขผู้ต้องขังอันเป็นไปตามพระราชบัญญัติเรือนจำ (kangoku hou, Prison) ค.ศ. 1908 ซึ่งต่อมาได้ยกเลิกและบัญญัติกฎหมายใหม่แทนคือพระราชบัญญัติสิ่งอำนวยความสะดวกของทัณฑสถานและการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังและผู้ต้องคุมขัง (keili shuuyou shisetsu oyobi hishuuyousha tou no shoguu ni kansuru houritsu, Act on Penai Detention Facilities and Treatment of Inmates and Detainees) ค.ศ. 2005 ซึ่งบัญญัติวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติเพื่อแก้ไขผู้ต้องขังว่า กระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นแรงจูงใจของผู้ต้องขังในการปรับปรุงและฟื้นฟูและพัฒนาการปรับตัวเข้ากับชีวิตในสังคม สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาคนโทษ มีวัตถุประสงค์ให้การทำงานตามบุคลิกภาพและสภาพแวดล้อมเพื่อกระตุ้นให้นักโทษเกิดความสำนึกผิดที่ละนิดและเพื่อผ่อนคลายการควบคุมตามระดับความพยายามในการปรับตัวของนักโทษ ด้วยวิธีนี้ นักโทษจะสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตในสังคมได้⁷⁰

3.2.2 การจัดประเภทเรือนจำ

จะแยกเพศชายและเพศหญิง⁷¹ ซึ่งตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ของญี่ปุ่นแบ่งเป็น 4 ประเภท⁷²

1. เรือนจำสำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ศาลพิพากษาให้มีเงื่อนไขให้ต้องทำงาน
2. เรือนจำสำหรับนักโทษเด็ดขาดที่ศาลพิพากษาไม่มีเงื่อนไขให้ต้องทำงาน
3. สถานที่กักขังสำหรับผู้ที่ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษกักขัง
4. สถานที่กักกันสำหรับผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด ได้รับอนุญาตให้กักกันกักตัวไว้ตามอำนาจการจับกุมและผู้ศาลพิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต

กรณีเด็กและเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกอาจบังคับให้ต้องทำงาน 2 เดือนหรือกว่านั้น ในระหว่างกักขังอยู่ในทัณฑสถานวัยหนุ่ม หรือที่ตั้งขึ้นเป็นพิเศษเฉพาะส่วนในเรือนจำ บุคคลที่อายุกว่า 18 ปี อาจคุมขังไว้ในสถานที่กักขังจนกระทั่งอายุครบ 20 ปี

⁶⁹ UNAFEI. CHAPTER 7 REHABILITATION OF OFFENDERS. Retrieved July 27, 2013, from http://www.unafei.or.jp/english/pdf/CJSJ_2011/09Chapter7.pdf.http://www.unafei.or.jp/english/pdf/CJSJ_2011/09Chapter7.pdf

⁷⁰ พระราชกฤษฎีกา การบำบัดและพัฒนาคนโทษ มาตรา 1 วัตถุประสงค์ของพระราชกฤษฎีกานี้มีไว้เพื่อกระตุ้นให้นักโทษเกิดความสำนึกผิดที่ละนิดและเพื่อผ่อนคลายการควบคุมตามระดับความพยายามในการปรับตัวของนักโทษ ด้วยวิธีนี้ นักโทษจะสามารถปรับตัวและใช้ชีวิตในสังคมได้.

⁷¹ Article 3. The Prison law.

⁷² Article 1. The Prison law.

3.2.3 การเอาตัวบุคคลเข้าเรือนจำและการใช้ชีวิตในเรือนจำ

ในพระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาคนโทษสอดคล้องตามประมวลกฎหมายอาญาญี่ปุ่น⁷³ มาตรา 47 เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงการแบ่งเงื่อนไขดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน

“มาตรา 47 (1) โทษที่จะลงนั้นจะต้องได้สัดส่วนกับความรับผิดชอบของผู้กระทำผิด

(2) โทษที่จะลงนั้นจะต้องเพื่อจุดประสงค์ที่ป้องกันไม่ให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้นและแก้ไขผู้กระทำผิดให้กลับตัวเป็นคนดีโดยดูจากสถานะแห่ง อายุ บุคลิกภาพ ตำแหน่งหน้าที่และสภาพแวดล้อมของผู้กระทำผิด มูลเหตุชักจูงใจให้กระทำผิด ผลเสียอันเกิดขึ้นแก่สังคม จากการกระทำผิดนั้นและความรู้สึกผิดชอบของผู้กระทำผิด”

ดังนั้นการลงโทษผู้ต้องขังสอดคล้องกับกฎหมายอาญาตามมาตรา 47 ด้วยจึงเป็นเรื่องการนำตัวผู้ต้องขังมาไว้ในเรือนจำเพื่อแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดด้วยการใช้แรงงาน

พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาคนโทษนี้จะใช้กับนักโทษที่ถูกตัดสินจำคุกเพื่อใช้แรงงาน ยกเว้นพวกที่เข้ามาภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้⁷⁴

- (1) บุคคลใดที่มีโทษจำคุกน้อยกว่า 6 เดือน
- (2) บุคคลใดที่มีอายุเทียบเท่าหรือเกินกว่า 65 ปี และไม่สามารถทำงานที่ต้องยืนได้
- (3) ผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์
- (4) บุคคลใดที่พิการ ทูพพลภาพ หรือมีความผิดปกติทางสมองและไม่เหมาะกับการใช้แรงงานในเรือนจำ

กรณีจะนำบุคคลใดเข้ารับโทษจำคุกในเรือนจำ ต้องมีการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้องในการส่งบุคคลนั้นสู่เรือนจำและเมื่อมีการตรวจสอบและยืนยันเอกสารนั้นจากศาล ตลอดทั้งข้อกำหนดต่างๆที่ให้ดำเนินการ รวมทั้งเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจึงจะนำบุคคลนั้นสู่เรือนจำ⁷⁵ ผู้ต้องขังต้องผ่านการตรวจร่างกายและต้องไม่มีโรคติดต่อ ถ้าพบว่ามีโรคติดต่อจะถูกส่งไปสถานที่อื่นเพื่อทำการรักษา⁷⁶ เรือนจำจะจัดการปฐมนิเทศผู้ต้องขังใหม่เพื่อแนะนำการใช้ชีวิตในเรือนจำ ระเบียบข้อบังคับและระบบของเรือนจำ

ผู้ต้องขังเป็นผู้หญิงอาจได้รับอนุญาตให้เลี้ยงลูกภายในเรือนจำได้ ในกรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่ามีคามจำเป็นจนกระทั่งเด็กมีอายุครบ 1 ปี ซึ่งหมายถึงเด็กที่เกิดในเรือนจำด้วย⁷⁷

⁷³ Japanese Draft Penal Code.

⁷⁴ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาคนโทษ มาตรา 2.

⁷⁵ Article 11. The Prison Law.

⁷⁶ Article 13, 14. The Prison Law.

⁷⁷ Article 3. The Prison law.

ผู้ต้องขังอาจถูกขังเดี่ยวได้ เว้นแต่พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเพราะสภาพจิตใจหรือสภาพร่างกาย

การอยู่ร่วมกันในเรือนจำของผู้ต้องโทษนั้น จะพิจารณาจากลักษณะของการกระทำผิด ตลอดจนบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล ประวัติการทำความผิด อายุของผู้ต้องขังที่อยู่ร่วมกัน เป็นสิ่งที่นำมาพิจารณาเพื่อจัดให้ผู้ต้องขังอยู่ในแดนต่างๆ ที่เหมาะสมภายในเรือนจำ⁷⁸ ผู้ต้องขังทุกคนจะได้รับการดูแลในเรื่องสุขอนามัย การรักษาพยาบาล การปฏิบัติกิจทางศาสนา⁷⁹

พัศดีจะกำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขผู้ต้องขังสำหรับผู้ต้องขังแต่ละคน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา และวิธีการของการปฏิบัตินั้น โดยพิจารณาถึงรายงานการสืบเสาะเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะและสิ่งแวดล้อมของผู้ต้องขัง และหากจำเป็นแนวทางการปฏิบัตินั้นต้องพิจารณาความประสงค์ของผู้ต้องขังด้วย และแนวทางการปฏิบัติเพื่อแก้ไขผู้ต้องขังนั้นต้องกระทำโดยใช้ความรู้ด้านการแพทย์ จิตวิทยา ศีลธรรม ศาสนา สังคมวิทยา และอื่นๆด้วย

การให้การปฏิบัติแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังตามความเหมาะสม มีระบบการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่เข้าใหม่ทุกคนและมีการจำแนกซ้ำเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อประเมินความก้าวหน้าของผู้ต้องขัง นอกจากนี้ในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังได้มีการทดสอบทางจิตวิทยาด้วย เช่น การทดสอบความพร้อม การทดสอบบุคลิกลักษณะ การทดสอบทัศนคติและสติปัญญา ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจบุคลิกลักษณะผู้ต้องขังแต่ละคนได้ดียิ่งขึ้น⁸⁰

ระบบการแบ่งชั้นผู้ต้องขัง (Progressive Grade System)⁸¹ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ต้องขังได้รู้จักแก้ไขปรับปรุงตนเอง จะกำหนดจากพฤติกรรมผู้ต้องขังแต่ละคน เช่นการทำงานความประพฤติ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าทางการศึกษา โดยลำดับขั้นต่ำสุด คือเกรด 3 เกรด 2 และเกรดสูงสุด คือเกรด 1 ตามลำดับ หากผู้ต้องขังมีความประพฤติดีก็จะได้รับเลื่อนชั้นในระดับที่สูงขึ้น แต่ถ้าหากผู้ต้องขังคนใดที่ได้รับการเลื่อนชั้นไปแล้ว กระทำผิดกฎระเบียบ ก็จะถูกพิจารณาลงโทษให้ลดชั้นได้โดยมีการตั้งคณะกรรมการและมีการดูแลให้คะแนนที่เข้มงวด สำหรับสิทธิประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับการเลื่อนชั้น คือ การให้โอกาสแก่ผู้ต้องขังได้ดำเนินชีวิตอย่างอิสระ การได้รับสิทธิในด้าน การติดต่อกับสังคมภายนอก และการซื้อสิ่งของเครื่องใช้ส่วนตัวมากขึ้น จัดการอำนวยความสะดวกในเรื่องของใช้ส่วนตัวให้ เป็นต้น

⁷⁸ Article 16. The Prison Law.

⁷⁹ Article 18. The Prison Law.

⁸⁰ ธานี วรภัทร์ ก เล่มเดิม. หน้า 169.

⁸¹ ธานี วรภัทร์ ข เล่มเดิม.

การปฏิบัติเพื่อแก้ไขผู้ต้องขังแบ่งออกได้ ดังนี้

ก. การทำงาน พศัตถ์ต้องมอบหมายงานให้แก่ผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุกโดยให้ทำงานส่งผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจำคุกโดยไม่ต้องทำงานและผู้ต้องขังที่ต่อโทษเล็กน้อยโดยไม่ต้องทำงานนั้น พศัตถ์อาจมอบหมายให้ทำงานได้ตามที่ผู้ต้องขังดังกล่าวร้องขอ

การมอบหมายงานดังกล่าวนี้กระทำเพื่อกระตุ้นให้ผู้ต้องขังทำงาน และเพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้และทักษะในด้านวิชาชีพที่เป็นประโยชน์ ในกรณีจำเป็นเพื่อช่วยให้ผู้ต้องขังที่ได้รับใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ หรือได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพจะต้องจัดให้ผู้ต้องขังได้รับการฝึกอบรมด้วย

พศัตถ์จะกำหนดชั่วโมงการทำงานต่อวันและกำหนดวันหยุด รวมทั้งใช้มาตรการให้เกิดความปลอดภัยและสุขภาพที่ดีแก่ผู้ต้องขังที่ต้องทำงาน ซึ่งการทำงานนั้นพศัตถ์อาจให้ผู้ต้องขังที่ได้รับโทษจนถึงระยะเวลาที่ได้พักการลงโทษแล้วเดินทางไปทำงานหรือฝึกยังสถานที่ประกอบธุรกิจภายนอกทัณฑสถานได้โดยไม่ต้องมีผู้คุมก็ได้ โดยให้พศัตถ์ทำความตกลงกับผู้ประกอบการสถานที่ประกอบธุรกิจนั้นในเรื่องชนิดของงาน ชั่วโมงการทำงาน และเรื่องอื่นที่จำเป็น และพศัตถ์ต้องกำหนดกฎในการทำงานภายนอกทัณฑสถานและแจ้งให้แก่ผู้ต้องขังทราบ

รายได้จากการทำงานตกเป็นรายได้ของรัฐ แต่ผู้ต้องขังจะได้รับเงินค่าตอบแทนโดยคำนวณจนถึงวันที่ได้รับการปล่อยตัวและได้เงินเพิ่มรายเดือนโดยพิจารณาจากผลสำเร็จของงานและปัจจัยอื่นตามมาตรฐานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนด ซึ่งพิจารณาจากชนิดและเนื้อหาของงานหรือความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน

ข. คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงตนเอง พศัตถ์จะกำหนดคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงตนเองแก่ผู้ต้องขังเพื่อให้สำนึกถึงความรับผิดชอบต่อการกระทำผิดของตน ปลุกฝังจิตสำนึกรักสุขภาพ และได้รับความรู้และแนวทางการใช้ชีวิตเพื่อปรับตนเข้าสู่การใช้ชีวิตในสังคม พศัตถ์ต้องใส่ใจเป็นพิเศษแก่ผู้ต้องขังที่ติดยาเสพติดหรือเป็นสมาชิกองค์กรอาชญากรรม ซึ่งยากแก่การปรับตัวหรือฟื้นฟูตนเองหรือยากแก่การกลับเข้าสู่สังคม

ค. คำแนะนำในหลักสูตรของโรงเรียน พศัตถ์จะกำหนดคำแนะนำในหลักสูตรของโรงเรียนเทียบเท่าหลักสูตรโรงเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษาในโรงเรียนแก่ผู้ต้องขัง กล่าวคือผู้ต้องขังมักขาดการศึกษา เช่น ออกจากโรงเรียนโดยยังไม่จบการศึกษาภาคบังคับจึงมีการจัดการศึกษาให้แก่ผู้ต้องขังทั้งวิชาภาษาญี่ปุ่น คณิตศาสตร์ หน้าที่พลเมือง และวิชาพื้นฐานอื่น เมื่อผู้ต้องขังได้รับการศึกษาจนจบภาคบังคับแล้วอาจจัดให้เข้าสอบเทียบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้

3.2.4 การจำแนกนักโทษ

เริ่มแรก เมื่อบุคคลใดได้เข้ามายังเรือนจำแล้ว เขาจะต้องถูกแยกกักตัวเพื่อตรวจสอบจำแนกลักษณะนิสัยส่วนตัว สภาพร่างกายและจิตใจ ประวัติอาชญากรรม สภาพแวดล้อมที่เขาได้อาศัยอยู่ แนวโน้ม สมรรถภาพและเงื่อนไขอื่นๆที่เกี่ยวข้องการกักขังและการปฏิบัติในเรือนจำ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่เห็นสมควรให้มีการตรวจสอบจำแนก นักโทษอาจถูกกักขังรวมก็ได้

วิธีการในก่อนหน้านี้นี้จะใช้ปฏิบัติกับนักโทษเท่านั้น แต่ทั้งนี้อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้เมื่อจำเป็น⁸²

กระบวนการแรกรับตัวของผู้ต้องขังในประเทศญี่ปุ่นนั้นสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญของประเทศญี่ปุ่นเองด้วยที่เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่กฎหมายอื่นจะละเมิดมิได้⁸³ โดยกระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายแผนบังคับโทษแม้จะไม่มีระบุเป็นลายลักษณ์อักษรดังเช่นในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี แต่ก็พอเข้าใจได้ว่าเป็นเสมือนการนำรูปแบบ แผนบังคับโทษโดยมีพื้นฐานมาจากการใช้ทฤษฎีการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับตัวผู้กระทำผิด⁸⁴ ที่สอดคล้องกับการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด⁸⁵ ในทางอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีมาใช้ ดังเช่น การตรวจสอบจำแนกลักษณะนิสัยส่วนตัว สภาพร่างกายและจิตใจ ประวัติอาชญากรรม สภาพแวดล้อมที่เขาได้อาศัยอยู่เหมือนการสำรวจเพื่อบำบัด⁸⁶ สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญที่ห้ามมิให้จำกัดการใช้สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของประชาชนและสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานเหล่านี้ซึ่งได้รับความคุ้มครองสำหรับประชาชนไว้โดยรัฐธรรมนูญ ให้คุ้มครองแก่ประชาชนทั้งในชนรุ่นปัจจุบันและในอนาคตในฐานะที่เป็นสิทธิที่ เพิกถอนไม่ได้และล่วงละเมิดมิได้

⁸² ในมาตรา 5 พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ

⁸³ รัฐธรรมนูญของประเทศญี่ปุ่น มาตรา 11 [สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน]

(1) ห้ามมิให้จำกัดการใช้สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของประชาชน

(2) สิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานเหล่านี้ซึ่งได้รับความคุ้มครองสำหรับประชาชน ไว้โดยรัฐธรรมนูญ ให้คุ้มครองแก่ประชาชนทั้งในชนรุ่นปัจจุบันและในอนาคตในฐานะที่เป็นสิทธิที่ เพิกถอนไม่ได้และล่วงละเมิดมิได้.

⁸⁴ ปกป้อง ศรีสนิท. เล่มเดิม.

⁸⁵ อัจฉริยา ชูตินันท์.อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา.หน้า 135-136

⁸⁶ stvollzg § 6 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีค.ศ. 1976 มาตรา 6 การสำรวจเพื่อบำบัด

(1) หลังจากที่ได้มีการรับตัวผู้ต้องขังแล้วจะต้องเริ่มด้วยการค้นหาบุคลิกภาพและความเป็นไปของชีวิตผู้ต้องขัง การค้นหาดังกล่าวอาจละเว้นได้ เมื่อคำนึงถึงระยะเวลาของการบังคับโทษแล้วกรณีไม่เปิดช่องให้กระทำเช่นนั้นได้.

โดยลักษณะในวิธีการนี้มีมาตรการบำบัดโดยอาจมีการบำบัดเป็นกลุ่มได้เท่าที่จำเป็น⁸⁷ กฎหมายจะกำหนดให้นักโทษที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบจำแนกจะได้รับมอบหมายงานที่สามารถกระทำด้วยมือได้ และจะมีการสังเกตการณ์ตามความเหมาะสมเพื่อคัดสินอุตสาหกรรมที่ต้องไปใช้แรงงานระหว่างช่วงเวลาการจำคุกตามความมุ่งมั่นความ پاکเพียร ความมีประสิทธิภาพ ความสามารถ ความคิด และอื่นๆ ซึ่งถือเป็นมาตรการสำคัญในการบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขัง⁸⁸

โดยการตรวจสอบจำแนกที่มอบหมายงานให้ทำจะไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้ต้องขัง ที่กล่าวในกฎหมายว่าจะไม่มีการยอมรับความปรารถนาของนักโทษที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบจำแนกเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานหรือการเปลี่ยนงาน⁸⁹

ในระหว่างการตรวจสอบการจำแนก จะไม่มีนักโทษอื่นอยู่ร่วมด้วยจะเห็นได้จากมาตรการที่ให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีการดูแลและไม่ให้มีการชุมนุมของนักโทษที่กำลังอยู่ภายใต้การตรวจสอบจำแนกผู้ต้องขัง มีข้อยกเว้นในกรณีที่ต้องป้องกันไม่ให้นักโทษหลบหนี ฆ่าตัวตาย กระทำการรุนแรงหรืออื่นๆ ที่ถือเป็นการละเมิดกฎระเบียบ

ในเรื่องของความเป็นปัจเจกบุคคลและสภาพจิตใจของนักโทษ การสอบสวนจะต้องปฏิบัติตามหลักความรู้ด้านการแพทย์ จิตวิทยา ครุศาสตร์ สังคมศาสตร์ และอื่นๆ ที่จำเป็นในการประกอบการตัดสินใจในระหว่างการตรวจสอบการจำแนก

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรวจสอบจำแนกนักโทษ พัสดีอาจขอเยี่ยมและตรวจอ่านบันทึกกระบวนการพิจารณาคดีและตั้งคำถามไปยังสำนักงานจังหวัด อำเภอหรือตำบล สถานีตำรวจ โรงเรียน สถานบำบัด ญาติ บุคคลที่เกี่ยวข้องด้านอาชีพ และอื่นๆ รวมทั้งเรียกร้องให้พวกเขาเหล่านั้นทำการรายงานในเรื่องที่สำคัญเข้ามา⁹⁰

ผลการตรวจสอบการจำแนกจะบันทึกไว้ในรายงานการจำแนก⁹¹

หากมีบุคคลที่เข้ามาติดต่อกับนักโทษผู้ต้องโทษภายใต้การตรวจสอบจำแนกจะต้องใส่ใจต่อการกระทำของนักโทษดังกล่าว และในกรณีที่มีการสังเกตพบการกระทำที่อาจกระทบ

⁸⁷ ในมาตรา 5 พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ.

⁸⁸ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 7 นักโทษที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบจำแนกจะได้รับมอบหมายงานที่สามารถกระทำด้วยมือได้ และจะมีการสังเกตการณ์ตามความเหมาะสมเพื่อคัดสินอุตสาหกรรมที่ต้องไปใช้แรงงานระหว่างช่วงเวลาการจำคุกตามความมุ่งมั่นความ پاکเพียร ความมีประสิทธิภาพ ความสามารถ ความคิด และอื่นๆ.

⁸⁹ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 8 จะไม่มีการยอมรับความปรารถนาของนักโทษที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบจำแนกเกี่ยวกับการบังคับใช้แรงงานหรือการเปลี่ยนงาน.

⁹⁰ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 10.

⁹¹ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 11.

การตรวจสอบจำแนกด้านหรือสภาพจิตใจ บุคคลนั้นจะต้องรายงานต่อหัวหน้าฝ่ายที่เขาขึ้นอยู่กับโดยทันที การประพจน์นี้หมายรวมถึงบุคคลที่เข้ามาติดต่อกับนักโทษผู้ต้องโทษภายหลังจากการตรวจสอบจำแนกสิ้นสุดลงด้วย⁹²

หัวหน้าฝ่ายที่ได้รับรายงานในย่อหน้าก่อนหน้าจะต้องใช้รายงานดังกล่าวในการตรวจสอบว่าด้วยการจำแนกผู้ต้องขัง เมื่อการตรวจสอบเรื่องส่วนตัวของนักโทษได้สิ้นสุดลงแล้ว พศติจะทำการตัดสินใจว่าเขาควรได้รับการปฏิบัติแบบก้าวหน้าและแผนอื่นๆสำหรับการปฏิบัติแก่บุคคลดังวานั้น ทั้งนี้โดยพิจารณาเรื่องลักษณะของอาชญากรรม อายุ ระยะเวลาของการจำคุก จำนวนการก่อความผิดและเรื่องอื่นๆที่เป็นผลลัพธ์จากการตรวจสอบเรื่องส่วนตัวนั้นด้วยและพศติจะต้องอธิบายวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติแบบก้าวหน้าแก่บุคคลที่ได้รับการปฏิบัติแบบก้าวหน้าด้วย⁹³

3.2.5 การใช้แรงงานเรือนจำ

เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการจำแนกผู้ต้องขังแล้ว นักโทษคนใดที่การตรวจสอบเรื่องส่วนตัวได้เสร็จสิ้นลงแล้วจะได้รับมอบหมายงานในการใช้แรงงานในเรือนจำ ที่เขาต้องกระทำตลอดช่วงระยะเวลาการจำคุกนี้⁹⁴

นักโทษในระดับ 4 และระดับ 3 จะไม่ได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนงานการใช้แรงงานในเรือนจำ⁹⁵ อย่างไรก็ตามอาจมีการยกเว้นหากเห็นว่ามีเหมาะสมในการปฏิบัติต่อนักโทษหรือการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นสิ่งจำเป็น⁹⁶

นักโทษในระดับ 4 อาจได้รับอนุญาตให้ใช้เงินค่าตอบแทนในการใช้แรงงานในเรือนจำของเขาจำนวนไม่เกิน 1 ใน 5 ของเงินดังกล่าวในทุกๆเดือน⁹⁷ นักโทษในระดับ 3 อาจได้รับอนุญาตให้ใช้เงินค่าตอบแทนในการใช้แรงงานในเรือนจำของเขาจำนวนไม่เกิน 1 ใน 4 ของเงินดังกล่าวในทุกๆ เดือน⁹⁸ นักโทษในระดับ 2 อาจได้รับอนุญาตให้ใช้เครื่องมือของเขาในการทำงานได้ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องซื้อเครื่องมือตามย่อหน้าข้างต้น นักโทษอาจจะได้รับอนุญาตให้ใช้เงินค่าตอบแทนในการใช้แรงงานในเรือนจำของเขาที่ได้รับมาแล้ว⁹⁹ นักโทษในระดับ 2 ที่มีประวัติการ

⁹² พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 12.

⁹³ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 13.

⁹⁴ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 39.

⁹⁵ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 29 นักโทษในระดับ 3 และ 4 จะถูกกักขังรวม อย่างไรก็ตาม จะ ไม่มีการกักขังรวม ถ้าเป็นกรณีที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติ.

⁹⁶ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 40.

⁹⁷ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 40.

⁹⁸ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 41.

⁹⁹ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนาักโทษ มาตรา 42.

ใช้แรงงานในเรือนจำดีเยี่ยมรวมทั้งมีทักษะความสามารถอาจได้รับการมอบหมายให้ช่วยแนะนำเรื่องการให้แรงงานในเรือนจำได้¹⁰⁰ นักโทษในระดับ 2 อาจได้รับอนุญาตให้ใช้เงินค่าตอบแทนในการใช้แรงงานในเรือนจำของเขาจำนวนไม่เกิน 1 ใน 3 ของเงินดังกล่าว¹⁰¹ นักโทษในระดับ 2 ที่เริ่มมีความเชี่ยวชาญในงานที่ได้รับมอบหมายนั้นอาจได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนงานได้¹⁰² ในเรื่องเกี่ยวกับการทำงานของนักโทษในระดับ 1 อาจไม่ต้องมีจัดคนมาการเฝ้าดูแลก็ได้ โดยนักโทษในระดับเทียบเท่าหรือต่ำกว่า ระดับ 2 จะได้รับการปฏิบัติเดียวกันนี้หากมีความจำเป็นพิเศษเกิดขึ้น¹⁰³

นักโทษในระดับ 1 ที่มีประวัติการใช้แรงงานในเรือนจำดีเยี่ยมรวมทั้งมีทักษะอาจได้รับการมอบหมายให้ช่วยแนะนำหรือควบคุมดูแลเรื่องการให้แรงงานในเรือนจำได้¹⁰⁴ นักโทษในระดับ 1 อาจได้รับอนุญาตให้ใช้เงินค่าตอบแทนในการใช้แรงงานในเรือนจำของเขาจำนวนไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินดังกล่าวในทุกๆ เดือน

ระเบียบข้อบังคับของเรือนจำจะต้องเป็นไปเพื่อลดความแตกต่างระหว่างชีวิตในเรือนจำและชีวิตที่เป็นอิสระ หากความแตกต่างนั้นเป็นผลลบต่อความรับผิดชอบของนักโทษหรือลดทอนความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของนักโทษ

ก่อนที่จะถึงกำหนดเวลาพ้นโทษจำคุก ทางเรือนจำ จำต้องมีมาตรการที่รองรับเพื่อให้นักโทษผู้นั้นได้กลับคืนสู่สังคม เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายนี้ในแต่ละกรณีจะต้องมีกระบวนการก่อนการปล่อยตัวที่จัดในเรือนจำหรือสถานที่คุมขังที่เหมาะสม หรือการปล่อยตัวภายใต้การควบคุมดูแล ซึ่งการควบคุมดูแลนี้ไม่ควรมอบหมายให้ตำรวจเข้ามาจัดการหากแต่พึ่งอาศัยความร่วมมือจากภาคสังคม

การบำบัดแก้ไขนักโทษควรเน้นว่าต้องไม่เป็นการตัดขาดออกจากชุมชนหากแต่ต้องให้นักโทษได้มีความสัมพันธ์กับชุมชน ในการนี้ทางเรือนจำควรมีรายชื่อหน่วยงานในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดฟื้นฟูนักโทษไว้เพื่อช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในการบำบัดฟื้นฟูทางสังคมแก่นักโทษควรจะมีการประสานงานกับทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องด้านสังคมและพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักโทษกับครอบครัวผู้ต้องโทษ และหน่วยงานที่บำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทุกชั้นตอนควรมีมาตรการดูแลให้สอดคล้องกับกฎหมายกำหนดโทษตามคำพิพากษาลิทธิประโยชน์ สวัสดิภาพทางสังคมและประโยชน์ทางสังคมอื่นๆของนักโทษให้มากที่สุด

¹⁰⁰ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 43.

¹⁰¹ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 44.

¹⁰² พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 47.

¹⁰³ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 48.

¹⁰⁴ พระราชกฤษฎีกาการบำบัดและพัฒนานักโทษ มาตรา 49.

อาจสรุป ได้ว่าการจำแนกผู้ต้องขังในประเทศญี่ปุ่นสอดคล้องกับหลักการปรับใช้โทษให้เหมาะสมกับตัวนักโทษแต่ละคน¹⁰⁵ อันเป็นหลักพื้นฐานที่อยู่ในแผนบังคับโทษที่ใช้เป็นกฎหมาย แม้จะไม่ได้ระบุว่าเป็นแผนบังคับโทษในตัวกฎหมายแต่รูปแบบก็เช่นเดียวกันและเป็นรูปแบบที่มีความแน่นอนที่อยู่ในรูปของกฎหมายเช่นในสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

¹⁰⁵ Japanese Draft Penal Code 47 (1).